Birlik

28

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

27 AĞUSTOS 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

MHP Yine Suç Üstü Yakalandı

MHP ŞEFLERİ FAŞİST ÜLKÜCÜ KATİLLERE RADYO VE TELEVİZYONDA AÇIKÇA SAHİP ÇIKIYOR

«Halkın Kardeşlik ve Barış İçinde Kutlayacağı Gerçek Bayramların Mücadelesini Verelim»

Genel Başkan Ahmet Kaçmaz'ın bayram nedeniyle verdiği mesaj şöyledir:

«Emekçi halk yine keyifsiz bir bayram geçirecektir. Bayram arefesinde piyasadaki aşırı durgunluk bunun bir kanıtıdır. Pahalılık sabit gelirli milyonların, işçinin, köylünün, dar gelirli memurun belini bükmüştür. Kuyruklar uzadıkça uzamakta, yoklara yeni yoklar eklenmektedir. Sıradan yurttaşın can güvenliği kalmamıştır. Faşist Milliyetçi hareket ayırım gözetmeksizin toplu katliamlar düzenlemekte, yurt sathını kana boyamaktadır.

14 Ekim seçimlerine böylesi bir ortamda gidiyoruz. MC Partileri, başta AP olmak üzere oy deposu olarak gördükleri halkı kandırmak için yalandan gözyaşı döküyorlar. İçinde bulunduğumuz sıkıntılardan yakınıyorlar. Sanki bütün bu zorlukların başlıca sorumluları kendileri değilmiş gibi «muhalefet» yapıyorlar. Ama muhalefetleri sahtedir. Halk onların MC dönemlerinde kendine çektirdiği acıları unutmamıştır. Unutmayacaktır.

Halk Partisi ise iki yıla yakın iktidarında işçilere, emekçilere, çalışan halka, ne ekonomik alanda, ne de demokratik hak ve özgürlükler konusunda hiçbir şey getirmeyeceğini göstermiştir. Kitleler sosyal demokrasinin kendileri için kurtuluş olamayacağını, yaşayarak anlamışlardır.

Bu şartlarda önümüzdeki seçimler büyük önem taşımaktadır. MC Partilerinden canı yanan, Halk Partisi'nin «umut» olmadığını kavrayan yığınlar solda yeni bir alternatif, güvenecekleri bir parti aramaktadırlar. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu yığınlara yol gösteriyor, solda beraberliği ve işbirliğini savunan, bu alanda somut ve olumlu girişimlerde bulunan politikasıyla, kitlelerin birlikçi özlemlerine ışık tutuyor, onlara kurtuluşları doğrultusunda yol ve hedef gösteriyor.

Halkımız esenlik içinde kutlayacağı kardeşlik ve bariş bayramlarına hasrettir. Gerçek bayramlar ancak emperyalizme, faşizme, tekelci burjuvaziye karşı verilecek iktidar mücadelesiyle kazanılacaktır. Partimiz halkımızın özlediği gerçek bayramlara ulaşmanın mücadelesini veriyor. Ve tüm halk güçlerini böylesine kutsal bir mücadele için birarada kenetlenmeye çağırıyor.»

Denizli'de Vali-Polis-Savcı MHP'yi Himaye Ediyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin ve bazı demokratik örgütlerin Denizli'de ortaklaşa düzenledikleri bir miting ve yürüyüş öncesinde, faşistlerin giriştiği provokasyonun, savcı-vali-polis işbirliği ile TSİP'in üzerine yıkılması girişimine, bir kısım basının da buna alet olduğuna tanık olundu. 17 Ağustos günü, miting için afişleme yapıldı. Aynı gün şehrin bir başka yerinde faşistler bir kahvehaneyi basarak üç solcu genci katlettiler.

Tam da polisin «değerlendirebileceği» bir ortam! Polis afişleme yapan gençlerden bir kısmını ve bu arada TSİP Denizli il sekreterini göz altına aldı. TSİP il sekreterinin göz altına alınmasına sebep olarak da, tertip komitesinde üye olması gösterildi.

Ancak Denizli polisi, üç solcu gencin öldürülmesi olayını TSİP'lilerin yaptığını yaymak için özel bir çaba harcadı. Denizli savcısının, olayı «sol gruplar arasında bir çatışma» olarak değerlendirmeye kalkması ise polisin çabalarına güç kattı. Denizli valisi de bu kompozisyon içindeki rolünü aldı.

Ne ki, MHP'yi himaye eden aktörler de elverişli bir konumda değildiler. Olayı TSİP'in üzerine yıkmak için gerekli olan mantıki bağlantıyı kuramıyorlardı. Ve çabaları bir noktada sonuçsuz kaldı. Oyunları bozuldu. Çünkü, üç solcu genci öldürenlerin MHP'liler olduğu, üç gün sonra açığa çıktı. MHP Denizli Gençlik kolları yöneticileri ve ikinci başkanı, bu olayla ilgilerinden ötürü tutuklandılar.

Artık MHP'nin suçluluğu himaye edilemiyecek kadar büyüdü. Yer yer böylesi küçük figüranlara ve figürlere rastlansa bile, başarılı olunamıyor. Denizli'de de böyle oldu. Katiller yakalanınca MHP bir kere daha yakayı ele verdi. Vali-savcı ve polis işbirliğinin foyası da bir kere daha anlaşıldı.

MHP'yi böylesi küçük hesaplarla kurtarmanın vakti geçmiştir. Daha büyük hesapları olanlar da var ama karşılarında kitlelerin ördüğü demokrasi duvarı da var.

Gönen İlçe Kongresi Yapıldı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Gönen ilçe kongresi 25 Ağustos Cumartesi günü yapıldı. Kalabalık bir emekçi topluluğunun izlediği kongrede bir konuşma yapan Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, «emekçi köylü yüzünü sosyalizme dönüyor» demiştir. Veli Gürcan konuşmasında özetle şöyle demiştir:

«Emeği ile geçinen köylü kötü bir hasat dönemi geçirdi. Mahsulün genellikle düşük olmasına rağmen mazot yokluğu köylünün belini büktü. Köylüler bir yandan mazot kuyruklarında perişan olurlarken, bir yandan da pek çok yerde mahsul çürüme tehlikesiyle karşı karşıya kaldı.

Seçimlerin yaklaşmasıyla birlikte yıllar boyu köylüye oy deposu nazarıyla bakan Adalet Partisi ve yandaşları yine köylüden yana gözüküp, fukaralık edebiyatı yapmaya başladılar. Bugün emeğiyle kıt kanaat geçinmeye çalışan milyonlarca topraksız ya da az topraklı köylünün çektiği meşakkatin başlıca sorumluları Demirel ve benzeri politikacılardır. Yıllar boyu köye yol, elektrik, su götürmeyen ve köylüyü şehirlerin gecekondu semtlerinde göçe, gurbetçiliğe mec bur bırakan onlardır. Köylü bugün en zaruri ihtiyaç maddelerini, yağı, şekeri, sigarayı, tübgazı, çayı, gazyağını bulamıyorsa, bunun nedeni ülkemizi 70 sente muhtaç hale getiren Demirel'lerdir.

Kalkınma köyden başlayacak diyen Halk Partisi de köylüye yoksulluktan, düşkünlükten, horlanmışlıktan başkasını getirmemiştir. Yüksek diye reklamı yapılan taban fiyatlardaki artışları, pahalılık silip süpürmektedir. Halk Partisi'nden de kendisine yarar gelmeyeceğini gören emekçi köylü şimdi yüzünü sosyalizme çevirmekte, kendi kurtuluşunun işçi sınıfıyla birlikte olacağını kavramaktadır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi emekçi köylünün işçi sınıfı mücadelesine, örgütlü sosyalist harekette kazanılması için onlarla yakından ilişki kurmaktadır. Bir yandan da kooperatiflerde, birliklerde emekçi köylü hareketinin egemen olması en çok ezilen toplum kesimi olan topraksız ve az topraklı köylülerin ekonomik demokratik haklar elde etmesi için yoğun çaba sarfetmektedir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin emekçi köylüden gördüğü derin ilgi ve sempatinin nedeni budur.»

ALİ KAR'IN BANDIRMA İLÇE KONGRESİNE GÖNDERDİĞİ MESAJ:

«MHP Kendini Yine Ele Verdi»

Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, Bandırma ilçe kongresine gönderdiği mesajda, MHP Genel Sekreteri Necati Gültekin'in radyo ve televizyonda milyonlarca kişinin gözü önünde ülkücülere sahip çıkarak terörün kaynağında MHP'nin bulunduğu noktasında, kendisini ve partisini bir kez daha ele verdiğini söylemiş, Partiler Kanunu'nun 112. maddesinin suç mihrakı haline gelen bu partinin kapatılmasını amir olduğunu hatırlatarak sorumluları göreve davet etmiştir.

«MHP Genel Sekreteri radyo ve televizyonda yayınlanan sözleriyle faşist terörün kaynağı konusunda partisini ve kendisini bir kez daha ele vermiştir. Türkeş'in, «davadan döneni vurun» şeklindeki talimatının yaygın bir şekilde uygulanması veya bireysel teröristlerle girişilen çatışmalar sonucunda ölen faşistlere MHP Genel Sekreteri açık açık sahip çıkmıştır. Hem de bunu milyonlarca dinleyicinin gözü önünde pervasızca yapmıştır.

Her gün, ister MHP'li densin, ister ülkücü densin onlarca faşist cinayet suçundan yakalanmakta, bunlar hakkında yüzlerce dava açılmakta ve yine yüzlerce ülkücü cinayet suçundan idama kadar varan cezalara çarptırılmaktadır. Böyleyken MHP yöneticileri ölen MHP'li ve ülkücü faşistlere «şehitlerimiz» diye alenen sahip çıkmaktadırlar. MHP ve ülkücüler cüretkarlıklarıyla masum halka, demokrasi güçlerine ve adalete meydan okumaktadırlar. Bir süre önce de bir başka MHP şefinin genel af vaad ederek «ülküdaşlarını» yeni cinayetlere teşvik ettiği hatırlardadır.

Faşizmin, dünyanın neresinde olursa olsun iktidara geldiğinde demokrasiye son verdiği bilinen bir gerçektir. Faşist milliyetçi hareketin azdırdığı zorbalığın da amacı aynıdır. Zaten sıkıyönetim mahkemeleri de bu gerçeği açıkça tespit etmişlerdir. Öte yandan Siyasi Partiler Kanunu'nun 112. maddesi bir partinin üyelerinin yoğun şekilde suç işlediklerinin kanıtlanması halinde o partinin kapatılmasını amirdir. Faşist MHP'nin ve ülkücülerin işledikleri suçlar bini aşmıştır. Zaten MHP yöneticileri halkın gözünün içine baka baka suçlulara sahip çıkarak kendi suçlarını kendileri itiraf etmektedirler.

MHP «hem suçlu hem güçlü» olmak hevesindedir. Ama artık halkın ve demokrasi güçlerinin sabrı taşmaktadır. MHP'nin ve ülkücü kuruluşların kapatılmaları için fazlasıyla kanıt vardır. Başa geldiğinde kendi zor adaletini getirecek olan faşizme geçit vermemek için, artık çok geç demeden adalet mekanizması harekete geçirilmeli, zorbalık mihrakı MHP ve ülkücü kuruluşlar kapatılmalı, elebaşılar cezalarını çekmelidir.»

TSİP: «Sıkıyönetim Seçim Çalışmalarımızı Engelleyemez!»

TSİP İstanbul İl Yönetim Kurulu üyesinin sıkıyönetim tarafından göz altına alınması üzerine bir demeç veren Genel Başkan Ahmet Kaçmaz, tek başına bu olayın bile sıkıyönetimin uzatılmasının seçim dönemi çalışmalarını nasıl olumsuz etkileyeceğinin kanıtladığını söyleyerek sıkıyönetim altında gidilecek seçimlerde halkın özgür iradesinin oluşmasının mümkün olamayacağını belirtmiştir. Demeç şöyledir:

«Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması demokrasi açısından olumsuz bir gelişmedir. Böylece ülkenin geleceği için önem taşıyan bir seçim sıkıyönetim altında yapılacaktır. Biz sıkıyönetim altında gidilecek bir seçimde demokratik çalışmanın büyük ölçüde zedeleneceğini ve bu nedenle seçim sonuçlarının halkın özgür iradesini yansıtmayacağını defalarca belirttik. Sıkıyönetimin uzatılmasında payı olan herkes, ve her kuruluş seçim dönemi çalışmalarında meydana gelecek tüm anti-demokratik uygulamalardan sorumludurlar.

Sıkıyönetim Partimizin çalışmalarını devamlı engellemiştir. Nitekim sıkıyönetimin uzatılması ilk anti-demokratik meyvasını vermiş ve bayram mesajı dağıtan partili arkadaşlarımız engellenmiş, İstanbul İl Yönetim Kurulu üyeleri de sıkıyönetim tarafından gözaltına alınmıştır.

Radyo, televizyon partimizi seçimlere katılacağını açıkça ilan etmekte, kanuni bir zorunluluk olarak da haberlerimizi yayınlamaktadır. Böyle iken sıkıyönetim yetkilileri üstelik İstanbul'da seçim varken siyasi çalışmaları güvence altına alan Anayasa'yı hiçe sayarak, bildiri dağıtmak gibi en basit demokratik hakkımızın kullanılmasını kayfi bir şekilde önleyebilmektedir. İşte tek başına bu olay bile sıkıyönetimin uzatılmasının seçimleri nasıl olumsuz etkileyeceğinin ibret verici bir örneğidir.»

TSİP Aydın İl Sekreteri Demir Türkoğlu Saldırıya Uğradı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Aydın İl Sekreteri Demir Türkoğlu, geçtiğimiz hafta Aydın'ın Eymir mevkiinde faşistlerin saldırısına uğramıştır. Eymir'de yolda giderken saldırıya uğrayan Demir Türkoğlu, hafif yaralanmış, çevreden yetişen emekçiler saldırgan faşist grubu bir süre kovalıyarak Eymir'den kaçırmışlardır. TSİP Aydın il yönetim kurulu, seçimlerin yaklaşması nedeni ile çalışmaların hızlandırıldığı bu dönemde bu gibi saldırıların, çevredeki faşist ve gerici çevrelerin korkusundan kaynaklandığını, ancak, bu gibi saldırıların TSİP'lileri yıldıramayacağını belirtmişlerdir.

TEKELCİ SERMAYENİN ÖZLEDİĞİ SİYASAL KOMPOZİSYON VE SOSYAL DEMOKRASİ

İşadamlarının en kodaman kesimleri, 1978 yılına ait değerlendirmelerini resmen açıkladılar. Verdikleri rakamlara ve vardıkları sonuçlara bakılırsa, tekelciler 1978 yılı içinde oldukça büyük kârlar elde etmişler. Hatta bazıları, öz sermayelerinin miktarından çok daha fazlasını kâr olarak kasalarına akıtmışlar. Söylenebilir ki, 1978 yılı içinde tekelcilerin kâr ortalaması yüzde yüzü aşıyor.

Bu doğaldır. Ecevit hükümetinin, kurulduğu günden başlayarak izlediği politikalar tekelcilerin böyle bir sonuç elde etmelerini sağlamıştır. Çünkü tekelciler Ecevit hükümetine perspektif, Ecevit hükümeti de bu perspektiften doğan pratik sonuçları tekelcilere sağlamışlardır. 1978 yılı başlarında Türkiye'deki ekonomik ve siyasal bunalımın tanımı, tekelcilerin sınıf krizinden başka bir şey değildi. Yani açmaz, tekelcilerin açmazı idi ve CHP iktidarı bu açmazın ürünü olarak ortaya çıkıyordu.

Nitekim iktidarının üçüncü ayında, geniş çaplı bir devalüasyon ve temel ihtiyaç mallarına yapılan yüklü zamlarla yola çıkan Ecevit hükümeti, IMF'nin kabülüne kadar uzanan çizgide yürüdü. Resmi rakamlara göre 1978 yılı içinde enflasyon % 68'i bile aştı. Dayanıklı tüketim mallarının fiyatları % 100'e varan artışlar gösterdi. Tekelciler Ecevit hükümetinin aldığı ekonomik önlemlerin üzerine vakit geçirmeksizin atıldılar. Bu ilişki içinde Ecevit hükümeti, aldığı her soluğu vakit geçirmeksizin tekelcilerin ciğerlerine aktarmaktan kendini kurtaramadı.

Ne ki, bütün bunlara tekelci sermayenin feryatları eşlik ediyordu! Döviz yokluğundan, hammadde ithal edememekten, transferlerin gerçekleşmemesinden veya gecikmesinden şikayet edenler yine hep tekelciler oldu. Onların bu feryatları, bir yandan hükümetin günübirlik faaliyetlerinin tümünü tekellere ayırması sonucunu verirken, öte yandan tekel çıkarlarını uzun vadeli güvencelere bağlıyacak girişimleri tahrik etti. Hükümetin ücret politikası da bu tahriklerin etkisi altında oluştu ve bir «toplumsal anlaşma»ya kadar uzandı.

Demek ki tekelcilerin yakınması, «yeni» hükümetin eski kuralları bozmaması, alışageldikleri sömürü işleyişinin olduğu gibi korunması içindi.

Burada «bizim» tekelcilerimizin, Batı'daki benzerlerinden önemli bir farklılığına da işaret etmemiz gerekir. Batı'nın gelişmiş kapitalist toplumlarında tekeller, sömürünün *modern* kurallarına uygun olarak büyümektedirler. Gerçi krizler zaman zaman onları da günübirlik hesaplara zorlamaktadır ama genel olarak Batı'nın tekelleri, perspektif sahibidirler ve kapitalizmin ne kadar geniş ufku varsa, bu, tekelcilerin ufkudur.

Halbuki bizde burjuvazi, kendi sınıf perspektifini bir türlü genişletememiş, kapkaççılık, yağmacılık, stokçuluk ve ilkel sömürü yöntemlerinden ileriye geçememiştir. Sosyal demokrasinin sömürü ilişkilerini yeni kurallara bağlama niyetlerini, teşebbüs düzeyinde bile olsa gündeme getirememesi hep bu yerli tekelcilerin «şarklılığından» ve geriliğinden kaynaklanıyor!

Tekelciler böyle alışmışlar. Zaten doğuşları, bu geri ve yağmacı sömürü ilişkilerine dayalıdır. Onlar, kendilerini vareden koşulların hep aynı kalmasını, «büyüme hızlarının», kapitalizm açısından ilkellik bile olsa, değişmemesini istemektedirler.

MC, sermayenin değişik kesimlerinin ekonomiyi talan kavgasında vardıkları bir «uzlaşma» görünümünde idi. Bu siyasal kompozisyon içinde ağırlığı elinde bulunduran tekelciler, dizginsiz bir sömürü, kuralsız bir talan ekonomisi nedeniyle büsbütün hoyratlaşıp «huysuzlaştılar». «Ve kendi faaliyetlerinin sonuçlarından korkuya kapıldıkları noktada ise sosyal demokrasinin iktidar şansına razı oldular, ondan kendi yaşama biçimlerini korumasını umarak.

Türkiye'de sosyal demokrasi, dolayısıyla Ecevit hükümeti, tekelcilerin bu geri ve ilkel alışkanlıklarını da hesaba katarak, hatta buna boyun eğerek iktidar olabilirdi. Yerli tekelci kesimler kârlarını, kapitalizmin işlerliği olan yasalarından başka, plansız ekonomilerin hakim niteliklerinden de yararlanarak artırırlar. Sermayenin dolaşım hızına ve emeğin verimliğine ek olarak, ücretleri baskılar yoluyla dondurmak, enflasyonist politikalardan medet ummak, spekülasyon, karaborsacılık, kaçakçılık gibi yollar eskiden olduğu gibi, sosyal demokrasinin iktidar olduğu dönemlerde de tekelcilere hep cazip kâr yolları olarak görünmüştür. Onlar sosyal demokrasiye uymak yerine, sosyal demokrasinin kendilerine uymasını isterler.

Kuşkusuz sosyal demokrasi bu isteklere kolayca ve bütünüyle boyun eğecek bir bileşime sahip değildir. Ekonomik yaşamın yasalarını değilse bile kimi işleyiş biçimlerini yeniden düzenlemek ister ve istemiştir. Örneğin: daha kontrollü bir dış ticaret, mevcut yapıyı bir bütünlük içinde koruyan kredi düzenlemeleri, bankalar kararnamesiyle getirilmek istenen değişiklikler, madenlerin bir kısmında devletleştirme girişimleri, enerji politikası vb. alanlarda sosyal demokrasi daha «modern» yönelimleri benimsemiştir. İşleyişin özü korundukça ve tekelciler bu yeni biçimlere alıştırılabildikçe, ortaya sosyal demokrasinin belirleyici çizgileri çıkmıştır. Bunun başarılamadığı ve tekelcilerin geleneklerine teslim olunduğu sürece de sosyal demokrasiyi öteki egemen burjuva siyasi alternatiflerden ayıran çizgiler silinmeye yüz tutmuştur.

İşte, tekelcilerle sosyal demokrasinin uyumu ve çelişkisi buradadır. «Modern» sömürüye zorlandıkları sürece sosyal demokrasi onlara, buna alışmakta zorluk çektikleri oranda da onlar sosyal demokrasiye ters düşmektedirler. Ama Türkiye gibi, kapitalizmin ancak koltuk değnekleriyle ayakta durduğu bir ülkede eninde sonunda belirleyici olan, tekelcilerin bu istekleri ve yönelimleri olur.

Tekelci siyasetin geri ülkelerdeki en reformist varyantları bile CHP'nin son iki yılda tuttuğu konumdan ileri gidemezler. Reformizmin bu açmazıdır zaten Türkiye gibi ülkelerde işçi sınıfının ve emekçi yığınların devrimci mücadelesinin güncel ve uzun vadeli amaçlarını ve mücadele stratejisini belirliyen. Türkiye'de yaşanan son iki yıllık deney, Demokratik Halk İktidarı programının ve stratejisinin pratik doğrulanışı olmuştur, bu perspektifin sınıf bileşenlerini reel konumlarına oturtmuştur.

Bütün bunlardan sonra, tekelcilerin «geniş tabanlı» hükümet formüllerinin hangi maddi temellerden kaynaklandığı daha kolay anlaşılabilir. Tekelcilerin alışılmış ilişkilerine biçilmiş bir kaftan gibi oturan AP, tekelci sermayenin özlediği ideal siyasal kompozisyonun çekirdek örgütüdür. Tekelcilerimizin *klâsik* yaşama tarzı ancak AP ile varolabilir ve AP de ancak bununla açıklanabilir. MC formülleri ise tekelci sermayenin zorunlu siyasal sığınaklarıdır ama, daha iyisinin olmadığı yerde... Ve Türkiye'de «daha iyi»sinin bulunduğunu tekelciler bilmektedirler!

Özetlersek; son 20 aylık CHP iktidarı, tekelcilerin son derece yararlandıkları, özellikle son dönemlerinde sıkıntılarına büyük oranda derman buldukları bir iktidar olmuştur. Bu, sosyal demokrasinin sağ önderliğinin «tekelcilere açılan yüzü»nü anlatır ve tekelciler de bundan, haklı olarak, kendi özlemlerinin gerçekleşebileceğini anlarlar. Muhtemel bir CHP - AP koalisyonu «en iyinin» tekelcilerin siyasi dilindeki adıdır. Önceleri pek mümkün görünmeyen

Son iki yılın «tekel cenneti», emekçiler için de yeni ve zengin bir deneyim, kuşkuların dağıldığı ve umutların *başka merkezlere* yöneldiği ileri bir uğrak anlamına da geliyor. Burjuva siyasal yelpazenin bütün unsurlarının netleşmesi ve sınıf çelişkilerinin yanıltıcı biçimlerden kurtularak gerçek temeline oturması, sınıf mücadelemiz açısından şartların daha da olgunlaştığını gösteriyor.

Önümüzdeki günler, yığınların siyasi programımızın yoluna daha çok yığılacağı günler olabilir ve olmalıdır.

Sıkıyönetim Nasıl Uzar

Sıkıyönetim iki ay daha uzadı. Uzamasını istemez görünenlerle, uzamasından yana olan siyasal güçlerin «birliği» sıkıyönetimin uzatılması için yeterli.

Ancak, bu konu her defasında gündeme öyle geliyor ki, sosyal demokrasi sıkıyönetimin uzatılmasından, gerici MC partileri ise kaldırılmasından yana gibi ortaya çıkıyorlar. Sadece biçim olarak ve parlamento planında ortaya çıkan bu türden saflaşmada sosyal demokrasiyi **«olumlu»** kanadı temsil ettiği için, onun savunduğu görüş de olumlu görüş oluyor ve sıkıyönetim böylece her defasında bir kez daha **«olumlulaştırılıyor»**!

Tabii bütün bunlar, demokrasinin başına çorap örmekten başka sonuç vermiyor. Ne ki, başka, daha başka sonuçlar vermesi ihtimali de var. Önümüzde seçimler var ve CHP'den uzaklaşan yığınlar var! Bu yığınlara oynayan gerici siyasal güçler ve onların oyunları var!

AP ve gerici partiler, bir taşla iki kuş vurmayı deniyorlar. Bir yandan n

[illegible]

Gerici partilerin sıkıyönetime karşı oldukları, tam bir yalan. Bunu söylemek bile fazla. Ancak politik manevraları bakımından hiç de acemi oldukları söylenemez.

Sıkıyönetimin uzatılmasına yakın bir çok mekanizma harekete geçiriliyor. Başka türlüsü zaten, sıkıyönetimin uzatılmasını iyice kuşkulu bir zemine kaydırırdı. Terörün bitmediği, «bölücülük»ün tehlike olmaya devam ettiği ve «esenlik» için silaha gerek bulunduğu, uzatma görüşmelerine yaklaşılırken ısıtılır. Bu çabalara en başta ise AP katılır. Katılmak zorundadır. Çünkü sıkıyönetim uzatılmak zorundadır!

Örneğin: «Doğu'da 'Apocular'ın devletin yerine geçtiği»ni anlatan mektubun tam da sıkıyönetim uzatmalarından önce AP genel başkanı tarafından Korutürk'e gönderilmesi rastlantı olamaz. Tartışmaları «bölücülük» ve «komünizm tehlikesi» üzerinde yoğunlaştırmak başarıldığı sürece, sıkıyönetim mutlaka uzar. Sıkıyönetim böyle uzar.

Sıkıyönetim bir yanıyla da CHP'yi yıpratan faktörlerden biridir. Nitekim Doğu bölgesindeki egemen çıkarlar arasındaki çelişkiler sıkıyönetim vasıtasıyla oldukça, körüklenebilmektedir. Bu hem CHP içinde, hem de genel olarak CHP'nin doğudaki oy etkinliği üzerinde rol oynamaya aday bir durumdur. AP'nin bundan yarar umması pek de ihtimal dışı değil. AP'nin Doğu'daki mevzilerinden bakıldığında durum böyle gözükür.

Neresinden bakılırsa bakılsın, sıkıyönetimin uzatılması AP'nin de istediği bir sonuçtur. Ayrıca, AP, ordunun bu noktada, siyasal tartışmalara ve tahriklere daha yakın olacağını her zaman hesabetmiştir. Böylece orduyu sürekli tahrik etmesi için sebepler elde edebilmektedir. Eğer seçimler sonrasına, giderek «etkinleşen» bir sıkıyönetim aktarılabilir ve AP herhangi bir şekilde bu sıkıyönetimi kullanma noktasına uzanabilirse, bu, AP'nin işine gelecektir.

Sıkıyönetime karşı görünmek AP'nin politikası, sıkıyönetimin uzatılması ise niyetidir. Birleşik toplantıda çoğunluğu sağlaması bu niyetin somut bir ifadesidir. Ve esasen karşı çıkması da, bu «paradoksa» rağmen onun asıl niyetidir!

DEĞERLİ OLAN

Remzi Çığlı

Son bir ayın öne çıkan siyasal tartışması MHP'nin kapatılması ve bu partinin yöneticilerinin cezalandırılması noktasında düğümlendi. Farklı açılardan bakılsa bile, hemen herkes MHP'yi ve bu partinin faşistliğini tartıştı.

Peki, Türkiye'de böyle bir konuda yoğun siyasal tartışmalar oluyor, herkes görüşünü söylüyor da, sonuç ne oluyor?

Sonuç: Hükümet geçiştiriyor, demokrasi güçleri inatla asılıyor.

Hükümet ya da yargı sorumluları, böylesine geniş bir tartışmadan etkilenmiyor ve MHP sıkıştırıldığı köşeden kurtulabiliyorsa demokrasinin bazı mekanizmaları iyi işlemiyor, eksik işliyor veya hiç işlemiyor demektir. Çünkü, eğer sorunu «güçler dengesi» çözecekse çoktan çözmüş olmalıydı. Bir yanda MHP'nin kapatılmasını istiyen milyonlar, öte yanda MHP'ye arka çıkan bir avuç faşist işbirlikçisi...

Demek ki mesele bütünüyle güçler dengesinden doğmuyor. Bu elverişli güç dengesini demokrasinin yararına kullanmak isteyip istememek, ve bunun nasıl kullanılabileceğidir asıl önemli olan.

Yargının geçerli kuralları açısından baksak, MHP'nin şimdiye kadar ömrünü çoktan tüketmiş olması gerekirdi. Yakalanan her faşist katilin cebinde bir MHP kimliği çıkıyor. Paranın ve silahın turasında «Türkeş» adı okunuyor. Yirmi kişiyi öldürdüğünü itiraf eden bir faşist katil, arkasından «milleti Türkeş kurtarır» diye ekliyor ve «milletin nasıl kurtulacağını» da anlatıyor!

Bütün bunlar, öteki belgelerle birleştiğinde, sadece MHP' nin değil, elini yavaş tutanların, meseleyi ağırdan alanların da vebali haline geliyor.

Hükümetin kimliği açısından bakıldığında da, MHP'nin fazladan yaşıyor olması gerekirdi.

Çünkü sosyal demokrasi, demokrasiden yanadır. Gerçi onun demokrasisi Batı'cıdır ve kısırdır ama, hiç değilse demokrasiyi yakın tehlikelerden korumak gibi bir kaygusu da olmalıdır. MHP silahı, tekelci sermayenin, demokrasinin boğazına dayadığı bir silahtır ve üstelik Türkiye'de emniyeti açık bir silahtır. Yine de hükümet, MHP'ye oy verenlerle MHP olgusunu birbirine karıştırmaktan kurtulamamaktadır.

Demokrasi güçlerinin potansiyel gücü ve anti-faşist bilinci açısından bakıldığında ise MHP'nin hali hiç de iyi değildir. Milyonlar MHP'yi baş düşman bellemişlerdir, kapatılmasını istemektedirler ve anti-faşişt mücadelenin, şurasından, burasından tutunarak, anti-faşist yığın eylemlerine katılmaya gönüllü olduklarını göstermektedirler.

O halde objektif durum, demokrasinin lehinedir. Ama görülüyor ki, bu tek başına yetmiyor, sonuç alamıyor.

O halde, faşist partinin kapatılması, topyekün bu tablodan, mücadelenin asıl dinamiğini bulup harekete geçirmekle mümkün olacaktır. Bu da, demokrasi mücadelesinin sürekli hareket halindeki unsurlarına, onların birliğine bağlıdır. Fakat bunun bilinmesi de yetmez. Buna ek olarak ve mutlaka bilinmesinde yarar olan bir başka nokta daha var: Değerli olan, MHP'yi ve genel olarak faşist güçleri altetmenin bayraktarlığı değil, kendisidir. Anti-faşist mücadele bilimsel ilkelere göre yürütüldüğünde ancak tarih, mücadelenin bayraktarını da net olarak tayin edebilir. Tarihe bu şansı tanımamak ve yakıştırmamak, kendine neyi yakıştırırsan yakıştır, havanda su dövmekten ileri bir anlam taşımaz.

Toplantı gerçekleştikten sonra Adalet Partisi'nin, sıkıyönetimin uzatılmasına red oyu vermesi, sadece halkı yanıltmayı amaçlayan bir mizansendir. Çünkü red oylarının kabul oylarından düşük olduğunu Adalet Partililer çok iyi biliyorlardı.

TSİP: «Adalet Partisi'nin İki Yüzlü Tutumu Açığa Çıkmıştır»

İnegöl İlçe Kongresine bir mesaj gönderen Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Teşkilâtlanma Sekreteri Aydoğan Gezer, Adalet Partisi'nin sıkıyönetim konusundaki iki yüzlü tutumunun açığa çıktığını söylemiştir.

Gezer'in mesajı şöyledir:

«Adalet Partisi sıkıyönetime karşı olduğunu söylemekte ve uzatılmasına red oyu vermektedir. Ancak basından öğrendiğimize göre Parlamento'nun toplanabilmesi Adalet Partisi sayesinde mümkün olmuştur. Bu demektir ki Adalet Partisi toplantıya katılmasaydı, Parlamento toplanmayacak, dolayısıyla sıkıyönetim uzatılmayacaktı! Böylece Adalet Partisi, Halk Partisi'nin Parlamento'yu toplamaya gücü yetmeyeceğini de kanıtlayacaktı. Ama Adalet Partisi sırf sıkıyönetimin uzatılması uğruna bu gövde gösterisini dahi tepmiştir. Adalet Partisi gerçekten sıkıyönetime karşı olsaydı toplantıya katılmaz ve sıkıyönetimin uzatılmasına imkân vermemiş olurdu.

Her zaman demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanmasından yana olan Demirel ve yandaşlarının, sıkıyönetimin kaldırılması konusunda samimi olduklarına zaten kimse inanmıyordu. İki yüzlülüğü son olayla bir kez daha kanıtlanan Adalet Partisi'ne ve yandaşlarına halkımız gereken dersi verecektir.»

İşçilerden Küçük Sermayeyi, Tekelcileri ve CHP'yi Kurtarmaları Bekleniyor

Ecevit Hükümeti — ya da CHP — yaklaşan toplu sözleşme dönemi nedeniyle politik tutumunu yineliyor. Önümüzdeki dönemde, kamu ve özel sektöre bağlı işyerlerinde, toplam 550 bin işçiyi kapsamak üzere toplu sözleşme görüşmeleri başladı, başlıyacak.

İşçilerin görüşmelere yeni taleplerle gelmesinden daha doğal bir şey olamaz. Ekonomik hayat güllük gülistanlık olsa bile, son iki yılda, gelir dağılımında sermaye lehine önemli değişmeler ortaya çıkmış olmalıdır. Ne ki, gerçekte olan çok daha kötüdür.

Son iki yılda sadece emekçiler yoksullaşmadı kuşkusuz. Ekonomik gelişmeyi karakterize eden ve yukarıya çıkardığımız rakkamlar küçük işletmelerin ve hatta orta büyüklükteki işletmelerin durumlarını da sarsmış, onların tekelciler karşısındaki konumlarını geriletmiştir. Yani bu dönemde, tekelci sömürü karşısında yer alan emekçiler gibi küçük ve orta işletmeler de ekonomik bakımdan gerilemişlerdir.

Tekelci ekonomi - politikanın küçük ve orta işletmeleri de ezdiği doğrudur ve bu politika, sosyal demokrasinin politikasından başka bir şey değildir. O halde bugün Ecevit Hükümeti, tekel dışı kesimlerin tümünün karşısında bir konum tutmaktadır.

Ama bu yetmiyor ve sosyal demokrasi, sınıfsal ve siyasal bileşimi nedeniyle küçük ve orta işletmelerin hoşnutsuzluğuna kulak kabartıyor! Ama nasıl?

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin uğradığı zararı Ecevit, işçilerin ücret artışlarına bağlamak istiyor. Bu konuda TÜRK-İş'le görüşbirliğine varacağını ummakta ve bunun için bir dizi toplantılar yapmaktadır.

Şöyle diyor Ecevit: «Türk-İş dışında kalan işçi sendikaları konfederasyonları ve onlara bağlı sendikalar yüksek ücretler talep ederek tekelci sermaye ile birlikte davranmaktadırlar. Tekelci sermaye ile birlikte orta ve küçük sermayenin yokolmasına yardımcı olmaktadırlar. Farkında olmadan tekelci sermayeye yardımcı olmaktadırlar.»

Kendisi «farkında olarak» tekelci sermayeye yardımcı olmaktadır! Ve durumlarına «üzüldüğü» küçük ve orta sermayenin sıkıntısı da bundandır. Şimdi, o, sosyal demokrat kurnazlığın tipik örneğini veriyor! İşçi-

lerden, bu sermaye kesimini kurtarmalarını istiyor. Bunun için de önümüzdeki toplu sözleşme görüşmelerinde işçilerin yüksek ücret talep etmelerini, Hükümet ve TÜRK-İŞ arasındaki görüşmelerde oluşacak «ücret dengesine» diğer işçi sendikalarının da (DİSK) uymasını istemektedir. Tekelciler küçük ve orta sermayeyi eziyorlar, işçiler de eğer yüksek ücret isterlerse, aynı duruma düşmüş olacaklar ve tekelcilerle işbirliği yapmış olacaklar! Mantık bu.

O halde işçi sınıfı, daha az ücret talep ederek küçük ve orta sermayeyi kurtarsın. Bu yetmez, sınırlı ücret artışlarıyla yetinip tekelci sermayeyi de kurtarsın. Bu da yetmez, hükümetin çizdiği ücret kalıplarına razı olup CHP'yi de kurtarsın!

Bütün bunlar gösteriyor ki, önümüzdeki toplu sözleşme döneminde sendikaları sadece sermayeye karşı değil, çok yönlü düşmanlara karşı savaşacaktır. İşverenlerin vermeye yanaşacakları limit, Ecevit hükümetinin de onaylayacağı ücret artışı olacaktır. Son iki yılda hayat pahalılığı yüzde 200 artmış ve enflasyon hızı yüzde 70'lik bir artışı «istikrar» haline getirmişse, bu demektir ki, işçiler, sermayeyi yaşıyarak korumuşlardır. 1978 yılını «altın yıl» ilan eden tekelciler, işçilerden aynı fedakârlığı devam ettirmelerini bekliyorlar. İşte, duyulan bu yeni ses, tekelci sermayenin sosyal demokrasi kılığına bürünmüş sesinden başka bir şey değildir.

İzmit'te Polis Vahşeti, İşkence ve Cinayet!

17 Ağustos Cumartesi günü İzmit'de, çeşitli siyasal ve demokratik kuruluşların düzenlediği bir miting yapılacaktı. Miting için gerekli olan yasal başvuru, süresi içinde yapılmıştı. Miting güzergâhı, yeri ve saati belli idi. Miting hazırlıkları tamamlanmış, katılacaklar, o gün boyu kente gelmeye başlamışlardı.

Hiçbir engel yoktu ve olamazdı.

Evet ama, İzmit'de vali ve polis demokrasi güçlerine tam bir tuzak hazırlamışlardı.

Sinsice hazırlanan bu tuzak, miting saati yaklaşırken, kente giriş çıkışların kontrol altına alınmasıyla ipucu verdi. Gelenler polis arabalarıyla toplanıp karakollara yığılmaya başladılar. Miting alanında toplanmış olanlara karşı polis, ansızın silahlı ve sopalı saldırıya geçti. Her yakalanan gözaltına alındı. Şehirde tam bir insan avı başlatılmıştı. Vali böyle istemişti.

Göz altına alınanlara ağır işkenceler yapıldı. TSİP Sakarya il örgütü yöneticilerinden ve üyelerinden de gözaltına alınanlar vardı. Gözaltına alınanlara ağır işkenceler yapıldı. MHP yanlısı faşist polisler valinin hazırladığı oyun içinde kendi oyunlarını da uygulama olanağı buluyorlardı.

Faşist-Polis tuzağıda hayatını kaybeden Fevzi Kuruçay ölme den 1 saat önce...

Falaka, sopa, küfür ve sövgü İzmit polisinin ilk başvurduğu araçlar oldu. Ancak bu kadarı, onların esas planları yanında yine de az kalıyordu.

Polis kentde MHP'li faşistlerin önceden pusuya yattıkları bir sokak hariç, bütün cadde ve sokakları tuttu. Gözaltına alınanlar karakollardan guruplar halinde değil de, teker teker bırakıldılar. Yolları tutmuş olan polisler, bırakılanları, bu önceden hazırlanmış tuzağa, ÜGD'nin bulunduğu sokağa itiyorlardı. Böylece polisle faşistlerin ortaklaşa hazırladıkları tuzak işletilmeye başlandı.

Faşistler önlerine itilen «av»lara vahşice saldırdılar. Bir çok insanı yaraladılar, birini de öldürdüler.. Cinayet polisin gözü önünde işlendi. Öldürülen gencin katilini herkes gördü ve tanıdı. Polis ise kaçmasına yardımcı oldu.

İzmit valisinin kimliği öteden beri herkesin malûmudur. MC artığı bu valinin İzmit'te göreve başladığından bu yana demokrasi güçlerine karşı cihat açtığı ve bunu sosyal demokrat ağırlıklı hükümet işbeşındayken had safhaya vardırmaktan hiç mi hiç çekinmediği bilinmektedir. İzmit valisinin yasaları hiçe sayan, hukuk ilkelerini ayaklar altına alan, anti-demokratik, baskıcı işlem ve eylemlerini sosyal demokrasi elbette bilmiyor olamaz. Bu yüzden de onu yerinde tutmakla, onun yaptıklarına göz yummuş, dahası, yaptıklarını onaylamış ve desteklemiş duruma düşmektedir sosyal demokrasi. İşbaşına geldiğinden beri benzeri tutarsız ve teslimiyetçi icraatını (ya da icraatsızlığını) sürdüren sosyal demokrasi, bu mülki amirlerle ve «emniyet» kadrolarıyla terörün (faşist saldırganlığın) önünü alma türküleri çığıra dursun ama, halk güçleri tüm bunların hesabını mutlaka tek tek soracaklardır.

İzmit'te sürek avı!...

Türk Haberler Ajansı tarafından İstanbul Bayram gazetesinde basılmak üzere Genel Başkan Ahmet Kaçmaz'dan bir yazı istenmiştir. Ancak bu yazı, Bayram gazetesinde - gazeteyi çıkaranların Rauf Tamer vb.'lerine sayfalarını açan bilinen eğiliminden olsa gerek — basılmamıştır. Bayram gazetesinde basılmayan yazı şöyleydi:

SEÇİMLERDE SOL'UN İŞBİRLİĞİ HALKIN MÜCADELESİNE GENİŞ PERSPEKTİFLER AÇACAKTIR

Ahmet KAÇMAZ
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı

Emekçi halk yine tatsız bir bayram geçiriyor. En zaruri ihtiyaç maddeleri bulunmuyor. Kuyruklar uzadıkça uzamakta, pahalılık dar gelirlilerin belini büktü. Bir şeyi üstüste iki defa aynı fiyata satın alabilmek hayal oldu. Ve en önemlisi can güvenliği tamamiyle ortadan kalktı. Faşist zorbalığın cana kıyıcılığı öylesine azdı ki, artık yurttaşlar tesadüfen yaşıyorlar.

Ülkemizin bu duruma getirilmesinde başlıca sorumluluk payı olanlar ise hiç bir hâyâ duygusuna kapılmadan seslerini yükseltiyorlar, güya «muhalefet» yapıyorlar! Zamlardan, yoklardan, cinayetlerden yakınıyorlar ve sorumluluğu bugünkü hükümetin üstüne atmaya çalışıyorlar. Ama halkımız onlara, geçmişteki acılı MC döneminin aktörlerine, Demirel'lere, Türkeş'lere, Erbakan'lara inanmıyor.

Bu duruma gelinmesinde Halk Partisi'nin sorumluluk payı yok mudur? Elbette vardır. «Enkaz devraldık» mazereti emekçileri yıllar boyu reformist hayallerle oyalamaya yetmez. CHP «hakça bir gelir dağılımı» vaad etmiştir. Bunun tam tersi olmuş, dar gelirlilerin satın alma gücü devamlı düşerken tekelcilerin kârları yüzde 100'ün üstünde artışlar göstermiştir.

Sosyal demokrasi kitlelerin demokratik özlemlerine de ters düşmüştür. Demokratik hak ve özgürlükler konusunda programında ne yazılıysa, önceden ne söylendiyse bir teki bile gerçekleştirilmemiştir. Zorbalığa hız veren faşist hareketin kaynakları üzerine yürünmediği için terör konusunda çaresiz kalınmış ve çözüm sıkıyönetimde aranmıştır.

Bütün bunlar emekçi yığınlar için acı, fakat öğretici tecrübelerdir. İşçi sınıfı ve yandaşları gerçek kurtuluşun ancak kendi elleriyle mümkün olacağı bilincine varmaktadırlar. Yığınlarda sosyalizme olan ilgi ve sempatinin çığ gibi büyümesinin nedeni budur.

Önümüz seçimdir. MC partileri AP başta olmak üzere CHP'den uzaklaşan kitlelerin oylarını elde edip seçimlerden «zafer»le çıkmayı planlamaktadırlar. Böyle bir sonuç, bir üçüncü MC olmasa bile demokrasi düşmanlığında MC'ye pabuç bırakmayacak yeni alternatiflerin gündeme getirilmesine yol açabilir. O halde ne yapılmalıdır?.

Her şeyden önce AP ve yandaşlarının seçimlerden umdukları «zafer»le çıkmalarını önlemek gerekir. Yani oyların dökümünde demokrasi saflarında yer alanların toplamının, MC'cilere üstün gelmesini sağlayacak bir politika izlenmelidir. Bunun da yolu faşizme karşı olanların seçimlerde işbirliği yapmalarından geçer. Biz gerek CHP, gerekse solda yer alan parti, kuruluş ve akımlara seçimlerde işbirliği için çağrı çıkardık. Bu çağrılarımızın çoğuna henüz olumlu bir cevap almış değiliz.

Oysa soldaki siyasi çizgileri bünyesine alan güçlü bir blok sağlanabilseydi, sosyal demokrasiden uzaklaşan milyonlara yol göstermek, onları kendi kurtuluşları doğrultusunda kanalize etmek çok daha kolay olacaktı. Böylece MC'nin ne demek olduğunu çok iyi kavradığı için yeniden onlara itibar etmeyecek, artık tanıdığı için Halk Partisi'ne yanaşmaya niyeti olmayan yığınlara güvenebilecekleri bir hedef gösterilmiş olacaktır. Sonuçta da MC partileri umdukları «zafer»e ulaşamıyacakları için demokrasi saflarının faşist saldırganlık karşısındaki gerilemeleri önlenmiş, kendilerine güvenleri pekiştirilmiş olacaktır.

Bir hayli zaman yitirilmiş olsa da bize göre hâlâ daha geç değildir. Soldaki akımlar arasında bir seçim işbirliği imkânı henüz vardır. Yeter ki bu noktada gurupçu davranışlardan uzak durulsun!

Seçimlerde işbirliği yasal olarak da önlenemez. Söz gelimi seçimlere katılma hakkına sahip partiler arasında seçim yapılacak iller bölüştürülür ve il il hangi partinin hep birlikte destekleneceği beraberce açıklanır. Seçime katılamayanların temsili de, listelerde aday gösterilmeler şeklinde sağlanır. Ayrıca, DİSK'in ve kitlesel meslek örgütlerinin de böylesi bir seçim işbirliğinden yana ağırlıkları koyacakları kesindir. Ve yine böyle bir işbirliğini, şu veya bu çizgiye angaje olmamış çok sayıda solcu da olumlu karşılayıp destekleyecektir. Böyle bir işbirliğinin seçimlerde büyük güçleri harekete geçireceği, seçim çalışmalarının çok yoğun ve başarılı bir anti-faşist kampanyaya dönüşeceği açıktır. Partimiz baştan beri solun beraberliğini ve işbirliğini savunmuştur. Seçimler böylesi bir işbirliği için somut platform oluşturmaktadır. Halkın özlemi olan bu işbirliği ne ölçüde sağlanırsa, demokrasi kundakçılarının hevesleri o ölçüde kursaklarında kalacaktır.

Seçimlerde kapsamlı bir sol blok sağlanamazsa bile atılan olumlu adımların, nasıl sonuç alıcı gelişmelere imkân verebileceği görülecektir. Halk güçleri birlikten yanadır. Bu konuda ters tutumlarda direnenleri yola getirecek olan da, onun birlikten yana özlemi ve birliği içtenlikle savunan bizlere sağlayacağı destek olacaktır.

Halkımız barış, kardeşlik ve dayanışmanın buram buram tüteceği, geleceğin esenlik dolu bayramlarının özlemektedir. Ve halk güçlerinin birliği doğrultusunda atılacak her adım, onu gerçek halk bayramlarına daha yakınlaştıracaktır.

İRAN

Karışıklık Kime Hizmet Ediyor

Devrim sonrası çalkantıların sürdüğü İran'da son günlerde ulusal topluluklarla ilgili gelişmeler de dünya kamuoyunca dikkatle izlenmeye başlandı. İran'da Pehlevi diktatörlüğüne karşı mücadeleye aktif olarak katılmış ve devrimi Farslarla birlikte kendi kazanımları olarak değerlendirmiş olan farklı ulusların emekçileri, yönetimin ulusal demokratik hakları hayata geçirmesini beklemişler, ancak yönetimin yalnızca çok genel hatlara sahip, pek belirlilik kazanmamış programları karşısında huzursuzluk duymaya başlamışlardır.

Ulusal topluluklar birleşmiş bir İran devleti içerisinde idari ve kültürel özerklik istemektedirler. Haziran ayında Sanandaj'da toplanan Kürt temsilcilerinin konferansında Kürtlerin ayrılma değil içişlerinde özerklik istedikleri belirtilmiştir. Kabul edilen kararda özerk olarak kurulacak yerel konseylerin bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel sorunlarıyla ilgilenmesi merkezi iktidar organlarında temsilcilerin bulunması yeralmıştır. Yerel organların seçilmesi ve İran Kürdistan'ında içişleri ile ulusal ve kültürel ilişkileri yürütmesi yönetim tarafından da benimsenmiştir. Bununla birlikte Şah döneminde yaşanılanların sancılarının kısa sürede sona erdirilmesi pek mümkün görülmemektedir. Bu nedenledir ki, yeni yönetim ulusal topluluklar ile ilgili sorunun şu an için üstesinden gelmeye pek hazırlıklı değildir. Öte yandan resmi olmayan yerel örgütlenmeler bazı bölgelerde merkezi idarenin bir kısım unsurlarının hışmına uğramıştır.

Ulusal demokratik güçler İran'da durumun normale dönmesi için çalışmaktadırlar. Devrim düşmanlarının silahları bırakmadığı İran'da emperyalistlerin desteğindeki gericiler, karşı-devrimci saldırılarını sürdürmektedirler. Ulusal topluluklarla ilgili çözüm bekleyen sorunlar emperyalistlerin kaybettiklerini kazanabilmek amacıyla el attıkları bir alan olmuştur. İngiliz Guardian gazetesinde Kuzistan bölgesinde kim egemen olursa ulusal ekonomide söz sahibi olacağı şeklindeki yazıları, Paris'de yayınlanan Le Figaro gazetesinde Hürremşehr'i yeni rejime karşı mücadelenin üssü yapma yolundaki yayınlar bunun açık örnekleridir.

İran'da diktatörlüğe karşı savaşın biraraya getirdiği farklı toplumsal güçlerin farklı taleplerle ortaya çıkması doğaldır. Ve bu talepleri baskıyla sindirmek yerine saygıyla karşılayarak, ivedi çözüm aramak doğru olan yoldur. Ve bugünkü durumda yönetimdeki birtakım unsurların ulusal demokratik haklar konusunda olumsuz tavrı, anti-komünizm yapmaları ve gericilere yardım etmeleriyle bütünleşmektedir. TUDEH ve KDP'nin aynı zamanda kapatılmaları bunun en çarpıcı göstergesi olmuştur.

Ancak yurtsever, demokratik güçler, çalkantıların sona ermesi ve devrimi daha ileri kazanımlarla pekiştirme yolunda çabalarını her şeye rağmen sürdürme görüşünde olduklarını belirtmektedir.

TUDEH Merkez Komitesi 1. Sekreteri Nurettin Kiyanuri.

İRAN DEVRİMİ'NİN DİYALEKTİĞİ

Hüseyin Hasançebi

İran Devrimi kendi diyalektiğini yaşıyarak ve her olayda tarihin genel diyalektiğini bir kere daha doğrulayarak ilerliyor.

Devrim'in ilk aşamasında hareket, ulusal bir öfkenin monarşiye yönelmesi biçimini almıştı. İran'da monarşi, emperyalizmin ve yerel gericiliğin kucaklaştığı «dar» bir alandı.

Monarşinin ardından sınıf mücadelesinin alanı doğal olarak genişliyecekti ve genişledi. Ulusal burjuvazi monarşiye karşı mücadelede son soluğunu tüketmişti ve katıldığı devrimin arkasından ilk sızdığı noktada tutunmak gereğini duydu. Burada yerini genişlettiği sürece, demokratikleşmenin önündeki engellerden biri olarak belirdi.

Devrimin ilk aylarına tekabül eden ve tam bir kaos gibi görünen kargaşanın, farklı sınıf sesleri olduğu gün geçtikçe daha iyi anlaşıldı. Ama olayların dış görünüşleri hâlâ daha, dipteki akıntının yönünü vermiyordu.

İran'da sorun demokratikleşmedir ve bu, ulusal burjuvazinin bir kesimini geride bırakan bir süreçtir. İlk zıtlaşmaların kaynağı da budur. Yine bu süreç, kendi kendine bir demokrasiyi deiğl, zorunlu olarak emperyalizmden bağımsız bir demokrasiyi anlatır. Bu da, kargaşalıkların dış ve iç tahrikçilerine işaret eder.

Bu da yetmiyor, İran kendi özgül ulusal sorunlarını çözecek bir demokrasi süreci yaşamak zorundadır. Bu ise, ulusal toplulukların sorunlarını ve tutumlarını gündeme getirmektedir.

İşte emperyalizm ve yerel uzantıları, tam da bu noktada işe karışmak, gerisinde kaldıkları süreci etkilemek için, kalıntılar olmaktan kurtularak örgütlü bir güce yeniden dönüşmek çabasındadırlar. Monarşinin harabeleri arasından kendilerine yetecek gücü toplıyamadıkları için de başka alanlara yöneliyorlar.

Bu alanların arasında ulusal hareketler de var. Ancak, ulusal hareketlerin bir İran tarihi ve İran deneyimi de bulunuyor. Bu deneyimin oluşturduğu gerçekçi ulusal programlar var. Kürtlerin programı da bunlardan biri.

Şimdi İran'da Devrim derinleşmek istiyor. Bu derinleşmeye ulusal talepler uygun düşüyor ve buradan İran'daki devrimci-demokratik güçlerin birliği doğuyor. Bu, emperyalizmin son yerel silahını da elinden kaçırması ve büsbütün İran'ın dışına düşmesinden başka sonuç vermiyecek. Ama, oynanabilecek en son oyun da bu noktadadır. Devrimi daha da ileriye götürecek güçlerin birleşmesine, cepheleşmesine çomak sokulabilirse...

Sokulabilir mi?

Bu soruya hayır diye cevap verilmelidir. Aksi halde İran Devrimi'nin yaşaması gereken ilk aşama uzadıkça uzayacak, genel demokratikleşme süreci yerini hiç değilse bir süre daha ulusal kavgalara terkedecektir. Ulusal kavgalar alanından emperyalizmin söz hakkı doğar mı? Devrimci güçlere düşen, bu sorunun sorulacağı şartlara izin vermemektir.

Bu, çok yönlü görevlerin üstesinden gelinmesiyle mümkün olabilir. Birincisi, Humeyni yönetimi ulusal toplulukların ulusal hakları olmaksızın İran'da demokrasinin olamıyacağını ve demokrasi olmaksızın da İran Devrimi'nin olamıyacağını görmek zorundadır. İkincisi, ulusal topluluklar, İran Devrimi'nin dışında bir kurtuluş perspektifi aramak yerine, katıldıkları devrimi daha ileriye götürmenin tek doğru yol olacağını görmelidirler.

Ne ki, emperyalizm alışılagelmiş kılığıyla ulusal bölgelerde de dolaşmaktadır ve Kürt demokratik hareketi buna karşı uyanıklığı elde bırakmamak zorundadır.

İran'daki son olaylar, Humeyni hareketinin demokratikleşmenin can alıcı halkasını yakalayacak kadar olgunlaşmadığını kanıtlıyor. Kürt Halkı üzerindeki baskılar buna bağlanabilir ama hoşgörülemez. Monarşiye karşı verilen mücadelenin topyekün güçleri, demokrasiyi geliştirme sürecinde de bir arada olmalıdırlar.

Güney Afrika'da Irk Ayrımı Kampları

Irk ayırımı (Apartheid) tüm hızıyla sürüyor Güney Afrika'da. Milyonlarca Güney Afrika'lı siyah insan, «sınıf dışı» kamplarına yollanıyor bir süredir. Dünyada bundan daha sefil bir durum olması gerek.

Bir süre önce Güney Afrika hükümeti «beyazların» çiftliklerinde yaşayan siyah ailelerin sayısını sınırlandırmayı kararlaştırdı ve binlerce aile, toprak ya da tenekeden barakalarda yaşamak üzere, uzak ve verimsiz bölgelere kamyonlarla taşınmaya başladılar.

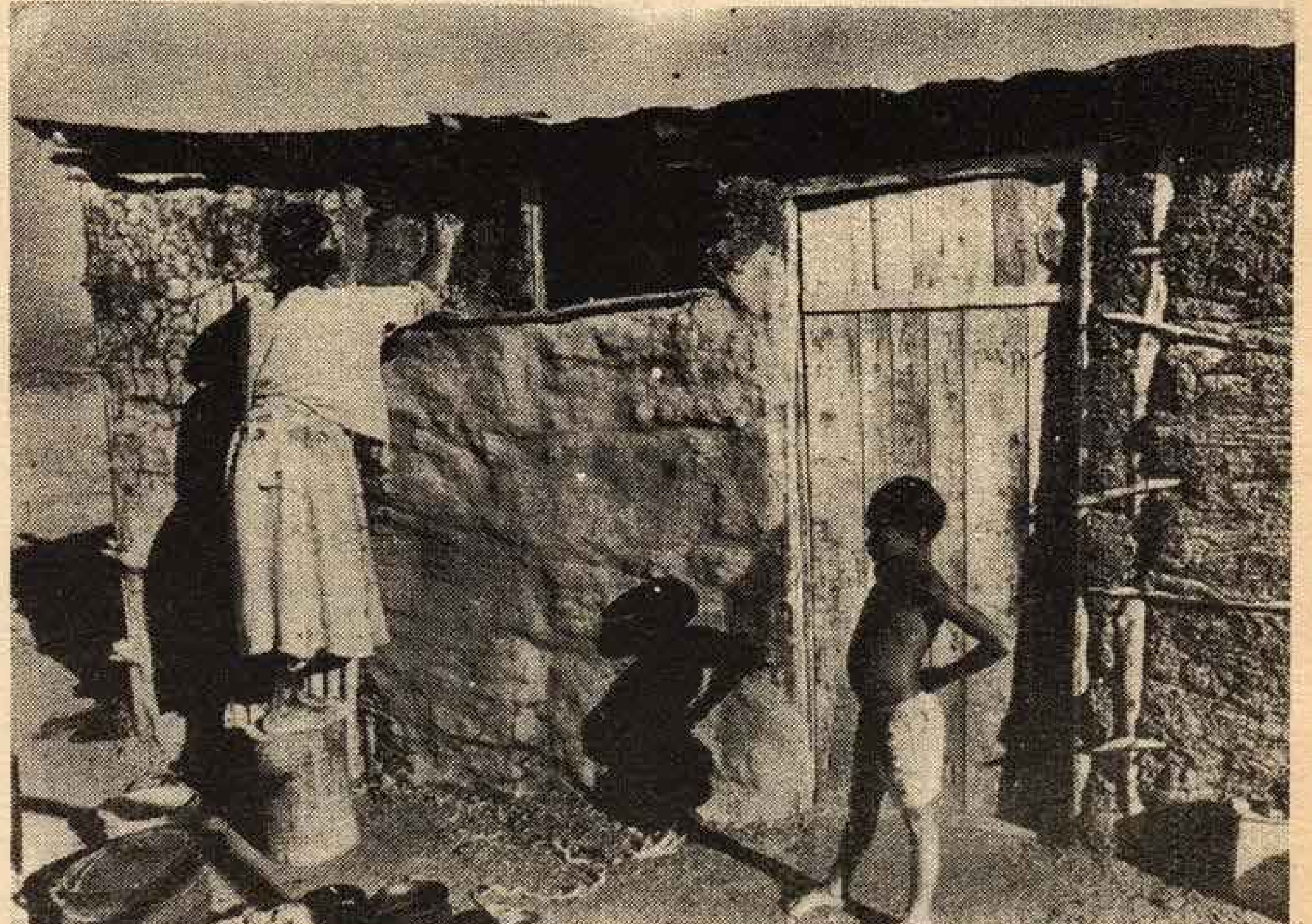
Nondweni bölgesinde yerinden yurdundan edilen «sınıf dışılar», iki milyona yakın siyah insana ulaştı. Bu umutsuz kişilerin yaptıkları hiç bir iş yok. Çünkü ne hayvanlarını getirmelerine izin verilmiş, ne de işleyecek bir karış toprakları var. Erkekler için üç kuruş kazanabilmenin yegâne yolu, göçmen işçi olarak çalışmak; ancak ülkedeki ekonomik bunalım yüzünden (bir buçuk milyondan fazla siyah insan işsiz halen) bu olanak da gittikçe azalıyor ve durumları daha da kötüleşiyor.

- Kötü beslenme (daha doğrusu beslenememe), hastalık, diğer kırsal bölgelerden daha vahim buralarda.

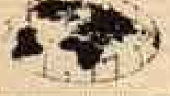
Bu tür kampların sayısı oldukça kabarık. 20.000'den fazla siyahın yine kamyonlara doldurulup getirildiği Nqutu'da, nehir kıyısındaki barakalara sığınılmış. Toprakları işlemeleri yasak. Nehrin öbür kıyısında ise beyazların çiftlikleri var. Çoğu çocuk olan bazı siyahlar bu çiftliklerde, günlüğü yarım dolara çalıştırılıyorlar.

Korkunç bir yoksulluk içinde bulunan kamplarda, yüzbinlerce insanı tifo salgını tehlikesi bekliyor.

Bir çok istatistik, beyaz bölge denen yerlerden «sınıf dışı» kamplara yollanan siyahların sayısının halen iki milyonun üstünde olduğunu gösteriyor. Eğer hükümetin tasarıları gerçekleşirse, 25 milyonluk Güney Afrika nüfusunun 4 milyonu kamplara yollanmış, apartheid siyaseti başarıyla uygulanmış olacak! Nitekim, 'Sunday Post' dergisi, bu insanların «fazlalık» olduğunu, ülkede ekonomi çarkını çevirmeye yaramadıklarını, açık açık yazıyor.

Siyahların «yaşamaya» zorlandıkları kamplardan bir görünüm.

İran'da Ulusal Sorun ve Ortak Yaklaşımlar

MAHABAT

Bu Kürt kentinde 200.000'den fazla Kürt, bağımsız İran çerçevesi içinde kendi ulusal taleplerini yeniden dile getirmek için toplandılar; Kürdistan Demokrat Partisi'nin ilk kongresine katılıyorlardı.

Parti Genel Sekreteri Abdurrahman Kassemlu, kongredeki konuşmasında, Kürtlerin özgürlük ve demokrasiye kavuşmadıkları sürece İran'da devrimin hedeflerine ulaşamıyacağını belirtti.

Kassemlu, Ayetullah Humeyni'nin özgürlük düşüncesini benimsediğini ve bunun tüm Kürtler için bir umut ışığı olacağını söyledi. Kassemlu ayrıca, Humeyni'nin, Kürt halkının taleplerini Bazergan hükümetine sunacağının garantisini de istedi.

KDP genel sekreteri, ayrılma eğilimini eskimiş ve artık zamanı geçmiş bir talep olarak, gerici bir talep olarak niteledi ve reddetti.

Kassemlu Kürt Halkının yasama meclisi seçimlerinde eşit haklarla temsil edilmesi gerektiğini söyledi. Kürt bölgelerinde polis ve jandarmanın geçmişten farklı olması gerektiğini belirtti.

Kongrede okunan program raporunda, Kürt halkının kendi sınırlı yönetiminin yayın hakkı, eyalet yönetim komitelerinin oluşturulması ve bunların merkezi hükümetten, para basımı, bankacılık, mali politika, savunma politikası, dış politika yetkilerini devralması öngörülüyor. Program, genel oy esasına göre seçilecek bir Kürt Ulusal Meclisinin oluşturulmasını da talep ediyor.

Programın öteki talepleri şunlar:

- Otonom eyalette Kürt dili, Farça'nın yanında resmi dil olmalı.
- Farsça'nın yanında otonom eyaletin bütün okullarında Kürt dili okutulmalı,
- İlkokullarda 4. sınıfa kadar Kürt dili okutulmalı, Farsça bundan sonrasına konmalı. (Tahran Gazetesi - 4.3.1979. Kaynak: DKP - *Alman Komünist Partisi* yayın organı UZ.*Unsere Zeit*)

■ «Biz on yıllardan beri Kürdistan'ın kendi yönetimi için mücadele ediyoruz. Nihayet 30 yıl sonra Partimizin, Kürdistan Demokrat Partisinin yeniden legale çıkabilmiş olmasına seviniyoruz. Partimiz TUDEH partisiyle sıkı bir işbirliğinden yanadır.

Biz şu ortak talepleri savunuyoruz:

1 — İran için demokrasi, 2 — Özgür bir İran'ın bir bölümü olarak Kürdistan için özerklik. Biz, Kürdistan'ın İran'dan ayrılmasından yana değiliz.

İran'ın devrimci ve demokratik güçlerinin birliği, eski rejimin yeniden geri gelmemesi için kazanılmak zorundadır. Biz tüm demokratik partilerin serbestçe gelişebileceği bir demokrasiden yanayız. Partimize serbest faaliyet olanaklarını vermek istemiyen ve Kürdistan'ın özerkliğinin önüne dikilen güçler var. Eğer böyle olacaksa biz mücadelemizi kararlıca sürdürmeye hazırız.» (KDP Parti temsilcisi ile söyleşiden-UZ: 21.3.1979).

■ **UZ** : Bizim burjuva basınında ve televizyonda, Kürtler ve Türkmenler gibi, Fars olmayan ulusal toplulukların hakları, çelişkileri ve anlaşmazlıkları gibi konular işlenerek abartılıyor. TUDEH Partisinin bu sorunlara ilişkin tutumu nedir?

Nureddin Kiyanuri : İran Devrimi'nin, anti-emperyalist güçler yararına dünya çapında yarattığı büyük değişiklikler karşısında, emperyalizmin dikkatleri esas sorunlardan özellikle ve istiyerek buraya kaydırmak istemesi, bizi şaşırtmadı. Bu, İran'da güçlü darbeler yiyen ve büyük kayıplara uğrayan emperyalizmin av alanı arayışıdır.

Gizli polis örgütü SAVAK'ın işkence yöntemleri ve korkunç baskı mekanizması, on yıllar boyunca ulusal özerklik hareketlerini zorla boğdu. Şimdi, onlarca yıldır baskı altında gizli tutulan zıtlıklar yeniden görülmeye başladı. Bu zıtlıklar tamamen doğaldır ve bunlardan biri de İran'da yaşayan ulusal halk toplulukları sorunudur.

İran çok uluslu bir ülkedir. Fars'ça konuşan halk topluluklarından başka bu ülkede Azerbaycanlılar, Kürtler, Arapça konuşan halklar, Belüciler, Türkmenler yaşıyor. Burada «azınlıklar» sözkonusu değildir, aksine sözkonusu olan milyonlarla ulusal topluluklardır. Şimdiye kadar onlar için hiç bir ulusal hak olmamıştı.

TUDEH, bir devlet çerçevesinde tüm halkların ulusal haklarına açıkça taraftar olan tek partidir. Biz bunda programımızın gerçekleşme şansının yakınlaşmasını görmekteyiz. Örneğin biz; şimdiye kadar, devrimci islam güçlerinin Fars olmayan milliyetler üzerindeki baskının son bulmasını, hazır olmasını öngördük. (UZ: 21.4.1979).

Yukarıdaki yaklaşım biçimlerinin ortak çizgileri var. Ve esasen İran'da sorun, bu ortak çizgilerin egemen olmasıyla, bu noktada güçlerin birleşebilmesiyle çözüm bulacak. Kürt halkına ve diğer ulusal topluluklara, talep ettikleri ulusal hakların verilmesi, İran'daki demokratikleşmenin en önemli kriterlerinden olacaktır. İşte bunun için devrimci-demokratik güçler, bu önceden belirledikleri programlardan ödün vermeksizin, ama, aynı zemine sızan emperyalist ve yerel gerici güçlerin saptırmalarına da karşı olarak ulusal demokratik amaçlarına varmayı başarabilirler.

Sorunun boyutu, İran devriminden, onun perspektiflerinden bağımsız olarak ele alınamıyor. İran Devrimi de bu sorunlara bigane kalarak kendi yolunu açamıyor. İşte bu İran'daki devrim gerçeğidir.

FEDERAL ALMANYA

Ekim 1978'de yapılan gösteride 10.000'den fazla insan meslek yasağını protesto etti.

Demokrasiye Tahammülsüzlüğün Örneği: Meslek Yasağı

«Batı demokrasisi»nin önde gelen örneklerinden Federal Almanya'da demokratik hak ve özgürlüklere düşmanlık artıyor. Demokratik hak ve özgürlükler karşısında kıyım boyutlarına varan tahammülsüzlüğün en somut örneği Berufsverbot — siyasi düşünce nedeniyle meslek yasağı!

Son 6-7 yıldır Federal Almanya'da yurttaşların Anayasa teminatı altındaki demokratik hak ve özgürlüklerine «özgürlükleri ve demokrasiyi koruma» adı altında el uzatılırken, bunun en çarpıcı uygulaması olan meslek yasağı alabildiğine azdırıldı. Bu süre içerisinde 4000'den fazla ilericinin, demokratın işine son verildi. Hayali «Anlaşma düşmanı» peşindeki gericiler, muhbir vatandaşlar, çevrelerindekileri «sadakat testi»nden geçirmekte ve pek «sadık» bulmadıklarının işine son verilmektedir. Bu işle resmen görevli 10.000 kadar personele, 20.000 kadar gönüllü «hafiye»nin yardım ettiği belirlenmiştir.

Bir eğitim emekçisi olan Heinrich Haberlein kendisine yönelik kıyımın nedenlerini şöyle anlatmaktadır: «Anayasaya sadakatim aşağıdaki nedenlerden dolayı «şüpheli» görülmekteydi.

— Alman barış hareketinde en büyük geleneği yaratan ve Nobel Barış Ödülü kazanan beş kişi yaratan yasal DFG-VK örgütünün üyesiydim.

— Üyelerin özgür iradesiyle seçilerek bu örgütün yönetiminde görevliydim.

— VVN-BdA (Nazi Kıyımı Kurbanları Konfederasyonu — Anti-Faşistler Birliği) üyesiydim.

— Demokratik Alman Cumhuriyeti'ni birkaç kez ziyaret etmiştim.»

Hükümet yetkilileri ülke içinde dışında meslek yasağının yalnızca «aşırı uçtakileri», teröristleri, kısaca «anayasa düşmanları»nı etkileyeceğini yaymaya çalışırken, bunun tüm demokrasi güçlerine yönelik bir tehlike olduğu kendisini göstermekte gecikmedi. «Anayasa düşmanlığı»nın sınırları, demokratik hakların genişletilmesini istemekten, detantı savunmaya kadar tüm ilerici, demokrat taleplere uzandı. Kısaca bugün F. Almanya'da istenilenden farklı davranan — ki istenilenin ne olduğu belli dir — herkes en temel haklardan bile yoksun bırakılmakla tehdit edilmektedir.

Meslek yasağı yalnızca demokratik hak ve özgürlüklere saldırı olmakla kalmayıp, soğuk savaş ve antikomünizm propagandası olarak da yaygınlaştırılmak istenmektedir. Hükümet yetkililerinden yargıçlara kadar «liberal-demokratik anayasal düzenin tüm koruyucuları», her kamu görevlisinin anti-komünist olması bunun da ötesinde bu doğrultuda aktif hareket etmesi gerektiğini belirtmekten çekinmemektedirler.

Meslek yasağı karşısında demokrasi güçleri kararlı bir mücadele yürütmektedirler. Bu mücadele etkinliğini göstermektedir. Meslek yasağı uygulaması her keresinde büyük protestolarla karşılanmaktadır. 1972'de kararı destekleyen parlamenterlerden bir kısmı yanlış yaptıklarını kabul etmektedirler. Hata yaptığını itiraf edenler arasında eski Başbakan Willy Brandt da bulunmaktadır. Ve şimdi hükümet çevrelerinde uygulamanın gözden geçirilmesi tartışılmaktadır. Demokrasi güçleri en son adıma —Berufsverbot'un tamamen ortadan kaldırılmasına— kadar mücadelelerini sürdüreceklerdir.

JAPONYA —

Yerel Seçimlerde Komünistlerin Başarısı

Japonya KP MK günlük yayın organı Akahata yerel seçimlere ilişkin yorumunda seçim sonuçlarını Komünistlerin kayda değer bir kazanımı ve halkın ilerici yönetimleri savunma ve genişletme isteğinin işareti olarak değerlendirdi. Dört düzeyde — eyaletler, kentler, ilçeler, köyler — yapılan seçimlerde Japonya KP 1975'te yapılan önceki seçimlere göre 235 fazla sandalye kazandı. Buna karşılık Sosyalist Parti 154, Komeito Partisi 54 sandalya kaybederken, Liberal Demokratlar kentlerde önemli üç üyeliği kaybettiler. Yerel meclislerdeki Komünist temsilcilerin sayısı 3 bin 555'e yükseldi. Ve böylelikle yerel meclislerde Japonya KP, Liberal Demokratik Parti ve Sosyalist Parti'den sonra üçüncü parti durumuna geldi.

Seçim sonuçlarına göre, Japonya KP daha önce temsil edilmediği 31 kent ile 132 ilçe ve köyde seçimleri kazandı. Tokyo belediye başkanlığı için KP, Sosyalist Parti ve İlerici Liberal Birlik tarafından ortak aday gösterilen Kaoru Ota'nın, seçimleri kaybetmesine rağmen 1,5 milyondan fazla oy alması, yine ülke çapındaki siyasi eğilimin göstergesi olarak «mini-Osaka seçimleri» diye bilinen Suita belediye başkanlığı seçiminde KP adayının Liberal Demokrat, Komeito ve Demokratik Sosyalizm Partilerinin oluşturduğu cephenin adayını yenilgiye uğratması; halkın ilerici yönetimleri tercih ettiği açıkça gösterirken, Komünistlerin küçümsenmeyecek başarısının bir örneği oldu.

Faşist Milliyetçi Hareketin «Fiki

Faşizm «mali sermayenin en kanlı, en gözü dönmüş kesiminin diktatörlüğü» olarak tanımlandığı günden buyana, hep bu tanıma uygun olarak ve bu bilimsel tanımı doğrulayarak varolagelmiştir. Ülkeden ülkeye farklı çizgiler taşısa bile, sınıf temelleri aynı olduğu için, bütün faşist hareketler ve partiler, benzeri bir fikir dokusunu ve programı ve iktidar statejisini içerirler.

Faşist hareketin Türkiye'deki siyasi somutu olan MHP'nin ideolojisine ve politikalarına yakından baktığımızda, aynı benzerliği ve ortak sınıf temelini görmekteyiz. MHP'nin ideolojisi, örgütlenmesi, çalışma tarzı ve iktidar stratejisi, faşist hareketin tarihsel deneyiminin Türkiye'ye uyarlanmış bir modelinden ibarettir. Türkeş'in partisi MHP, tıpkı öteki ülkelerdeki faşist hareketler gibi, «milli motiflerle» süslenmiş genel bir finans-kapital ideolojisidir. Ancak, lanetlenmiş ve bütün insanlık tarafından mahkum edilmiş bu faşist ideolojinin, kendisine «hayat sahası» bulabilmek için başvurduğu tüm siyasal demagoji ve çarpıtamaların açığa çıkarılması, MHP'nin ideolojik dokusunun ve iktidar stratejisinin, Faşizmin en «olgun» şekli olan Nazizm'le *ilişkisinin ve benzerliğinin* gösterilmesi gerekir. Seçim çalışmalarımızda bu görevi, «MHP'nin ve yandaşı faşist örgütlerin kapatılması» talebimize uygun bir şekilde yerine getirmeliyiz.

FAŞİZM KAPİTALİZMDEN BAŞKA BİR ÜÇÜNCÜ YOL MUDUR?

En demokratik burjuva düzeninde bile kapitalizmin yasası, geniş emekçi yığınların yoksullaşması, sefalete sürüklenmesi yönünde işler. Kitlelerin sömürü ve baskıya karşı kabaran hoşnutsuzluğu ve yükselen sınıf mücadelesi şartlarında sosyalizm, toplumun *başkalaştırılması* iradesinin tarihsel gelişmeye dönük yüzünü anlatır. Ancak, kapitalizmi bu irade karşısında korumaya alternatif olarak ortaya çıkan faşist ideoloji de, kitlelerin başkalaştırma yönelimini engellemek için kendisini kapitalizmden *başka* bir şeymiş gibi göstermeye çalışır. Faşist ideolojinin bu temel karakteristiği Hitler'de «yeni bir dünya görüşü» —Nasyonal-Sosyalizm— (Kavgam-S: 11) MHP'de ise aynı anlama gelen «Milliyetçi-Toplumcu» sistem olarak görünür. Hitler'de bu «yeni» olan «Nasyonal Sosyalizm» MHP'de türkçeleştirilip «Milliyetçi-Toplumculuk» haline getirildiği için, yeni bir şey değildir, öte yandan ve esas itibarıyla mali sermaye egemenliğini savunduğu için yeni bir ideoloji değildir.

MHP ile, NAZİ partisi arasındaki benzerlikler bütün temel sorunlarda, yukarıdaki değinmemizi doğrulamaktadır. Bu benzerlik noktalarının altını çizerek ele alalım:

IRKÇILIK VE MİLLİYETÇİLİK

MHP, kendisini «milliyetçi» bir parti olarak sunmaktadır. Ancak kendi milliyetçiliğinin ırkçı ideolojilerden farklı olarak görünür. Faşist ideoloji, faşizmin ayakta durabilmek için başvurmak zorunda olduğu tek araç olan zorbalığı, böylece «tarihi temellerine» oturtmuş olmaktadır!

Hitler'deki «ırk» Türkeş'te «soy» olarak anılır. Hitler'in «ırkçı devlet»i Türkeş'in «milli devleti», Alman «üstün ırk» ise MHP'nin «üstün milleti» olur. Bu temel terim değişikliklerinden sonra her şey Hitler'den ve Mussolini'den kopya edilerek Faşist Milliyetçi Hareketin ideolojisi haline gelir.

Ne ki, her hangi bir zorlamaya gerek görülmeksizin, ırk ve soy kavramlarının duğunu gösterecek durumda değildir. Çünkü bu partinin ideolojisi «ırk milliyetçiliği»ne dayanır. Böyle olması zorunluluğu da vardır. Çağımızda mali sermayenin, emperyalist sistem içindeki yeri itibariyle tarihsel anlamında milliyetçi olması mümkün değildir. Emperyalizm çağında milliyetçilik mazlum ulusların anti-emperyalistliğinin ve ancak bu çerçevede burjuvazinin de milliyetçiliğini anlatır. Yani en genel anlamıyla milliyetçilik işbirlikçi büyük burjuvazinin dışında, emperyalizme karşı bir konumu olan sınıfların tutumu olabilir. Buna karşılık günümüzde, Tekelci burjuvazinin milliyetçiliğinden ancak en reformist varyantlarında bile başka milletlere karşı şovenizm, faşizme kadar uzanan baskıcı kesimlerinde ise ırkçılık anlamında sözedilebilir.

İşte bu nedenle MHP milliyetçiliği de ırkçılıktır ve bütün ırkçı ideolojiler gibi, kendisini bazı formüllerle açıklamaktadır. Hitler'de *ırk* olan MHP'de *millet* ya da soy olarak değiştirilmiştir ama fikir dokusu aynen korunmuştur.

Örneğin:

> «Irkçılık, dünyayı idare eden ebedi iradeye uyularak, en iyinin ve en kuvvetlinin zaferini kolaylaştırmak, fena ve zayıf olanların boyun eğmesini istemek mecburiyetiyle tahmil edilmiştir. Böylece tabiatın aristokratik prensiplerine hürmet gösterir. Irkçılık, yalnız milletlerin aralarındaki farkları görmez, aynı zamanda şahısların kıymet farklarını da tesbit eder.» (Hitler-Kavgam: 2. cilt sf:9)
>
> «Çevremizde yaşıyan komşu milletlerle kavgalı geçmiş uzun bir tarihimiz vardır. Ve yeryüzünde çok eski çağlardan beri sürüp gelen çok çirkin ve merhametsiz bir kanun; bugün de yürürlükte bulunmaktadır. Bu kanun «Hak kuvvetindir» kanunudur... Bu dünya realitesini değiştirmek elimizde değildir.» (Türkeş-9 Işık S: 118)

Görülüyor ki, tarihi ele alış tarzı, Hitler'de ve Türkeş'de aynıdır. «hak kuvvetlinindir.» ve zayıf olanın «boyun eğmesi» gerekmektedir. Bu yasa «değiştirilemez» olduğu için de ona uyulmalıdır!

Bu bakış açısından «kuvvet» ya da zorbalık zorunlu olarak bir doğa yasası farklı anlamlar ifade etmek için kullanılmadığı da itiraf edilir. Örneğin Türkeş. «Kalbinde başka bir ırkın gururunu taşımıyan ...herkes Türktür» ve bu «prensibimiz olan milliyetçiliğin tarifidir.» diyerek MHP milliyetçiliğinin tamı tamına ırkçılık olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle «...tanrı Türk'ü yenilmek için değil, yenmek için yaratmıştır.» (9 ışık s:33) derken de MHP'nin mücadelesinin, Hitler gibi —ne fazla ne eksik— «üstün ırk mücadelesi» olduğunu anlatmaktadır.

MHP'nin ırkçılığının veya «soy»culuğunun kafatasçılık olmadığını ileri sürenlere ve bu görüşe itibar edenlere de rastlanmaktadır. Böylece, Türkiye'deki faşist hareketin dünyadaki benzerlerinden farklı nitelikleri vurgulanmak istenmektedir. Lakin doğrusu böyle değildir. Örneğin Türkeş bunu şöyle anlatıyor:

> «Soy, tabii ve organik bir unsur olduğu için insanların fikri ve fiziki özellikleri, yetenekleri birbirinden farklıdır. Türkeş soyunun değerli bir şey olduğu büyük bilginler tarafından kabul edilmektedir. Türk soyu tarihte büyük dünya imparatorluğu kurmakla esasen bu değerini isbat etmiştir.» (9 ışık sf: 37)

«Soy»un tanımına «fikri özelliklerin» eklenmiş olması soyun «fiziki özellikleri» deyimiyle kafatasçılığın anlatılmak istendiğini gölgelemez. Türkeş ve dolayısıyla MHP, «kafatasçı»dır. Soyun tanımı içine sokulan «fikri» veya «kültürel» özellikler, hep bu kafatası özelliklerinin zorunlu uzantıları olarak hesaba katılmaktadır.

Özetlersek, Nazizm, Hitler'in «üstün ırk» anlayışını temel felsefe olarak benimsemişti. MHP de aynı felsefeyi kendisine çıkış noktası olarak almıştır.

DEVLET ANLAYIŞI

Faşizm bir burjuva hükümetinin yerini bir başkasının alması derecesinde yapay bir değişiklik değildir. Bu nedenle faşistler, devleti yeniden düzenliyeceklerini açıkça söylerler ve bu onların «başkalığı»nı karakterize eden bir diğer özellikleridir. Hitler bu nedenle Nazizmin mevcut demokratik burjuva devletinin yerine bir *başka* devlet tipini, ırkçı devlet'i geçireceğini belirtmektedir. Bunun için «Biz Nasyonal Sosyalistler yeni bir devlet kurmak istiyoruz» demektedir. Faşist demagoji, bu değişikliği, büyük sermayeye güven vermek için ve zaten zorunlu olduğu için programına alır ama aynı şeyi, kitlelere de «yeni» bir şeymiş gibi sunabilmek için her türden demagojiye başvurur. MHP'nin aynı yolu benimsemesi, kendi devlet anlayışını açıkça ortaya koyması gerekmiştir. Hitlerin «ırkçı devlet» dediğini Türkeş kendi «milli devlet»i olarak sunmaktadır. Ve bunun gereğine işaretle şunu söylemektedir:

> «Milletler mücadelesinde Türk milletinin zafere ulaşabilmesi, devlet ve milletimizin yeniden teşkilatlandırılmasıyla

ir Dokusu» ve İktidar Stratejisi-1

mümkündür. Bu teşkilatlanmada devlet yeni bir yapıya sahip olacaktır.» (9 ışık sf: 35)

Bu «milli devlet» ya da faşist devlet yine, Türkeş'in deyimiyle «kadife eldiven içinde demir yumruktur.» (9 ışık sf: 40) Faşist ideolojinin bir «doğa kanunu» olarak felsefi temellerine oturttuğu zorbalık böylece onun devlet anlayışının da belirleyici niteliğini oluşturmaktadır. Dolayısıyla faşist devlet bu *niteliğine* göre biçimlenir. Devlet «emri almadan emir veren bir güç» olur. Bunu «milli demokrasi» izler. Faşist devletin ekonomik, siyasi, kültürel yaptırımlarının tümü de bu temel felsefeye bağlı olarak, yani «zorbalık» unsuru üzerinde gelişebilir.

Hitler kendi devletinde (ırkçı devlet) otoritenin tanımını şöyle yaptı:

«Yalnız bir adam otorite, emir ve iktidar hakkı ile birlikte milletine karşı mesuliyeti omuzlarına alacaktır. Bu böyle olmalıdır.» (Kavgam-sf: 64)

Aynı görüş HP'nin de görüşüdür. Bu nedenle:

«...milli devletin yürütme gücünün başı, cumhurbaşkanı ve başbakan olarak ikiye bölünemez. Devlet başkanı adı altında yürütme organının tek sahibi, tek başı olmalı...» (Kurt Kara-ca-Milliyetçi Türkiye sf: 65)

Bu faşist görüş zaten burjuva devletin temel bir özelliğinden doğar. Parlamenter burjuva demokrasisi, sınıf mücadelesinin yükseldiği koşullarda «geçersiz» hale gelir. Faşistler bunu «otorite boşluğu» olarak adlandırırlar. Ve burjuva devletin, tehlike karşısında merkezleşme eğilimi, terminolojide «tek şef» ya da «başbuğ» olarak ifadesini bulur. Bu «tek baş» karşısında parlamento bir danışma veya «uzmanlar meclisi» (Türkeş) olacaktır.

MHP'ye göre böyle bir devlet döneminde «demokrasi vardır!» Halk, oylarıyla «başbuğ»u tek otorite haline getirerek, kendileri için demokrasiyi kurmuş olacaklardır. Bu «milli demokrasidir.» Bakalım «milli demokrasi» nasıl olacaktır:

«Siyasi demokrasi ekonomik demokrasi ile orantılıdır. Bir kimsenin siyasi demokrasiden, siyasi hak ve hürriyetlerden faydalanabilmesi, ekonomik imkanlarına bağlıdır.» (Türkeş 9 ışık sf: 41)

Görülüyor ki, faşizmin vaadettiği «milli demokrasi»nin sınıf özü, burjuva demokrasisinden ancak bu kadar «başkadır». Ekonomik imkanları iyi olanlar için demokrasi olacaktır. Bu, kapitalizmin klasik demokrasisinde de vardır. O halde başkalık, sadece burjuvazinin *bir kesiminin demokrasisi* olmaktadır. Bunu da Türkeş: «Siyasi demokrasi ekonomik bakımdan kuvvetli ve üstün olanların demokrasisidir.» diyerek anlatır.

Burada akla şu gelebilir; «siyasi demokrasi böyledir de, —'milli demokrasi'— nasıldır?»

Tamı tamına Türkeş'in tanımını yaptığı bu «siyasi demokrasi»dir MHP'nin kuracağı «milli demokrasi.» Şöyle:

«Milli kalkınmamızı gerçekleştirebilmek, her Türk ferdini hür yapabilmek için TÜRK MİLLETİNİ YENİDEN KURMAK ZORUNDAYIZ. Bu kuruluşta ferdin toplum içinde işgal ettiği sosyo-ekonomik yer esas alınacaktır. Türk milleti sosyo-ekonomik yönden ALTI SOSYAL DİLİME AYRILIR. Bunlar, İŞÇİ KÖYLÜ, ESNAF, MEMUR, SERBEST MESLEK SAHİPLERİ ve İŞVEREN DİLİMİDİR.» (Türkeş 9 ışık sf: 92)

Faşizm budur zaten, ayırım sınıf esasına göre değil «dilim esasına göre yapılacak. Yapılacak ayırım «yeni» değil üstelik. Varolan farklılıkların korunacağı belirtiliyor. Buna niçin gerek duyulduğu açıktır. Emekçi güçler bu mevcut hali değiştirmek istemektedirler ve faşizm imdadına yetişmektedir «bütün dilimlerden» bir dilimin! «İşveren Dilimi»nin...

Faşist, ırkçı ya da «milli devlet» hep bu sosyal dilimlerin varlığını esas alır. Yönetim sistemini buna göre kurar.

«Milli bir Meclis ancak bütün bir Türk milletinin sosyal dilimlerini içine aldığı zaman milli olabilir. Bunun için, milletimizin sosyal yapısına uygun olarak 6 sosyal dilimden gelen milletvekillerinden oluşan bir meclis kuracağız» (Türkeş-Temel görüşler sf: 79)

«İktisadi faaliyetlerine göre çeşitli kesimlere dağılmış olan bütün yurttaşları kendi çatısı altında toplayacak ve bütün kurumları da bünyesinde eritecek bir milli korporasyon örgütü kurulacaktır.» (Mussolini, Faşizm ve Büyük Sermaye sf: 298)

MHP yönetim aygıtı olarak faşist korporasyon örgütü gibi bir aygıt düşlemektedir. Tabii bu örgüt bir «uzmanlar» meclisi olarak «başbuğ»un gerek gördüğü zaman «danışacağı» bir meclis olacak.

Bu, faşizmin bir rüyasını da dile getirir. Toplumu olduğu gibi ve değişmez bir halde tutmak... Sosyal dilimler korunacak! Yalan ve yanlış bir arada. Bu sosyal dilimleri ve onlar arasındaki ilişkileri değişmez kılmak tarihi olarak mümkün değildir. Toplumsal dinamikler faşizmin baskısı altında hareket halinde olurlar. İşte yanlış bu. Yalan ise, faşizmin böyle bir niyetinin olmadığıdır. «Sosyal dilimler»-den birinin, «işveren dilimi»nin sürekli büyüdüğü, tekelleşmenin alabildiğine hızlandığı yönetimdir faşizm. Cunhal Portekiz'de Salazar Faşizmi döneminde korkunç bir tekelleşme hızına dikkati çeker. Faşizm bir «tekel cennetidir.»

MHP İŞÇİLERE NE VAADEDİYOR?

Faşizmin ekonomiye ilişkin görüşleri, onun siyasi demagojisinin en açık biçimde ortaya çıktığı alandır. Çünkü, tekeller yararına bir ekonomi politika esastır ve emekçilere verilen vaadler hep bu çerçeve içinde kalacaktır. MHP de faşizmin bu klasik açmazı içindedir.

İşçilere, emekçilere MHP önce şu «bir lokma, bir hırka» felsefesini kabul ettirecek:

«Para her şey demek değildir. Bir takım insanlar önümüze dikilip her iş için esas olarak parayı ileri sürüyorlar. Yanlıştır. Her işte esas olan halktır, insandır.» (Türkeş - Türkiye' nin meseleleri sf: 53)

Hitler de çıkar yolu bunda görmüştü.

«İnsanların fikri meleklerini geliştirmeye sevkedecek yegane düşünce yüksek ücretlerden ibaret ise bu tür bir devir aleyhinde en acıklı çöküş işaretlerinden birini teşkil eder.» (Hitler - Kavgam sf: 49)

Demek ki MHP, «Mülkiyet hakkı insan yaradılışının vazgeçilmez bir gereğidir.» derken tekelci mülkiyetten sözetmektedir. Çalışanlar ise para için değil, «ülkü» için çalışacaklardır.

Ne ki siyasi demagojilerine bakıldığında MHP «çalışanlara haklarını tam olarak vermekten» ve «işçileri fabrikalara ortak etmekten» başlayarak, «köylülere toprak dağıtmaya» varıncaya kadar, çalışan emekçi kesimlere vaadlerde bulunmaktadır. Sanırsınız ki, kırk yılın faşistleri emekçi dostu kesilmişler!

Öyle değil tabii, faşizmin klasik taktiğidir. Ama «kalkınma» anlayışında bu taktik yüzü açığa çıkar.

«Toplumun kalkınmasında özel teşebbüs desteklenecek, himaye edilecektir... demek ki özel teşebbüsü korumak, himaye etmek prensibimizdir, desteklemek, teşvik etmek prensibimizdir.» (Türkeş-9 ışık sf: 17)

Özel teşebbüsün kime karşı korunacağını sormak bile gereksizdir.

İşçiler fabrikalara ortak edilecekler ama nasıl:

«Milliyetçi Hareket... İŞÇİ TASARRUF VE YATIRIM SANDIĞI'nın kurulmasını öngörmektedir... İşçi tasarruf sandığına her ay, her işçiden ücretine göre bir miktar aidat kesilecektir.» (9 ışık sf: 102) ve «İşçi tasarruf ve yatırım sandıklarında toplanan büyük paraları memleketimizin kalkınması için gerekli FABRİKALARIN KURULMASINDA KULLANACAĞIZ.» (Sf: 103)

Türkeş bu kesintiye «zorunlu tasarruf» diyor. İşçiler zorunlu olarak aylıklarının bir bölümünü verecekler ve bu paralarla yapılan fabrikaların sahibi olmuş olacaklar.

DEVAM EDECEK

SEÇİMDE BAĞIMSIZ ADAY GÖSTERMEK İŞÇİ SINIFININ PARTİLİ MÜCADELE İLKESİNİ İNKÂR, SİYASİ MÜCADELEYİ REDDETMEK DEMEKTİR

Bağımsız aday göstermekle işçi sınıfının bağımsız siyasetinin somut olarak «temsil» edilemiyeceği açıktır. İşçi sınıfının bağımsız siyaseti partide somutlanır. Siyasi iktidar mücadelesi partiyle verilir. Bağımsız aday göstermekle işçi sınıfının bağımsız siyasetinin temsil edilebileceğini öne sürmek, bağımsız siyaseti fiilen **temsili** bir düzeye indirgemektir. Parti öncülüğünde örgütlü mücadeleyi inkâr, onun yerine örgütsüzlüğü, dağınıklığı, dernekçiliği, gençlik hareketi anarşisini ikame etme anlamına gelir. Kısacası, siyasi mücadeleyi fiilen reddetmek demektir.

Ekim seçimlerinin faşizme ve gericiliğe karşı mücadele açısından olduğu kadar, sosyalist hareketin günümüzdeki konumu açısından da taşıdığı öneme bundan önce de işaret etmiştik.

Faşizm işbirlikçisi partiler —AP başta olmak üzere— sosyal demokrasinin iki yıla yakın iktidar aczini ve başarısızlığını oyla da tescil edip ilk adımda bir hükümet değişikliğini zorlama, faşist milliyetçi hareketle birlikte gerici bir iktidar oluşturarak demokrasi güçlerinin üzerine saldırılarını yoğunlaştırma hesabı içindeler. Bu hesabı bozmanın yolu, gerici partiler — faşist parti ortak cephesinin karşısına ilerici-demokrat bir oy bloku çıkarmak, buna çoğunluk sağlamaktan geçecektir. Sözkonusu oy çoğunluğunun oluşması ise (kimi CHP uyduluğunu meslek edinmiş «radikal» unsurların hâlâ önerdikleri gibi) seçimde CHP'nin desteklenmesiyle değil, CHP'nin solundaki güçlerin seçim işbirliği platformunun desteklenmesiyle mümkün olacaktır. Yani Türkiye'de hiç de azımsanmıyacak ölçüde gücü olan sosyalist potansiyelin sosyal demokrasi kuyrukçuluğu yönünde değil işçi sınıfının bağımsız politikası yönünde harekete geçirilmesiyle... Çünkü CHP'den artık eni konu sıtkı sıyrılmış olan kitlelerin büyük bir bölümü bu seçimde CHP'ye zaten oy vermeyecektir. Sorun, bu oyların gericiler cephesine karşı fiilen seferber edilebilmesidir. Bu da, dediğimiz gibi, CHP'nin solunda bir seçim platformunun gerçekten cazibe merkezi kılınabilmesine bağlıdır.

Bu konudaki başlıca olumsuzluk, bilindiği gibi, sosyalist hareketin bölünmüşlüğü olgusundan kaynaklanıyor. İşçi sınıfı sosyalizmi çizgisinde iki partinin — TSİP ve TİP — seçime iki ayrı rakip parti olarak girmesi bu olumsuzluğu artırıyor. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu olumsuzluğun aşılması için aylar öncesinden çeşitli siyasi çizgi ve akımlara, bu arada TSİP'le birlikte seçime girme hakkını kazanan Türkiye İşçi Partisine seçimde işbirliği önerisi götürmüştü. Seçime giren bu iki partinin pekâlâ yasal olarak gerçekleştirebilecekleri seçim işbirliği, sosyal demokrasiden umudunu kesmiş büyük seçmen kitlesi gözünde güven verici bir alternatifi gündeme getirebilecekti. Bu durumda CHP dışındaki tüm anti-faşist, anti-emperyalist, anti-tekel ilerici güçlerin seçimde birlikte davranmaları daha da kolaylaşacaktı. Böylece, CHP'ye gitmeyecek oyların CHP solunda bir seçim platformunda temerküzü büyük ölçüde sağlanacak, gerici-faşist partilerin CHP karşısında elde etmeyi umdukları nisbi oy üstünlüğü hesabı boşa çıkarılacaktı. Dahası, iki parti arasında seçimlerde olsun bir işbirliğinin hayata geçirilebilmiş olması, özel olarak, işçi sınıfı sosyalizminin genel ilerici-demokrat tercihin baş çeken ana mihrakı olarak kendini kabul ettirmesine yeni imkânlar sağlayacaktı.

TİP yöneticilerinin grupçu tutumları Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin bu ilkeli önerisinin TİP tarafından kabulünü engellemiştir. Hâlâ daha vakit çok geç olmamakla birlikte, TİP yöneticilerinin doğru yolu görüp seçimde işbirliğine yanaşacaklarına işaret eden bir belirti şimdilik yoktur.

Öte yandan şu noktayı bir kere daha vurgulamak gerekir: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi seçim işbirliği önerisini sadece **TİP**'e götürmemiştir. CHP'nin solundaki tüm parti ve partileşmemiş siyasi akımlara da seçimde işbirliği önermiştir. Dahası, böyle bir işbirliğinin hayata geçirilebilmesi yolunda kesin ve ağırlıklı tavır koyması için DİSK'e çağrı çıkarmıştır. Önümüzdeki seçimde TSİP-TİP işbirliği konusunun kamuoyunda özellikle yankılanması, TSİP'le TİP'in **seçime giren** bilimsel sosyalist partiler olarak demokrasi güçlerinin dikkatini üzerlerinde toplamış olmalarından kaynaklanmaktadır. Yoksa TSİP, seçim işbirliği önerisini hiç bir surette TİP'le işbirliği çerçevesinde sınırlamamıştır. Seçime şu ya da bu nedenle katılamayan, ama toplumsal etkinliği olan siyasi akımlarla seçim işbirliğinin gerçekleştirilmesi yolunda somut girişimlerde bulunduğu gibi, seçim işbirliği için çağrı çıkararak ve bu konuda DİSK'e düşen özel görevi vurgulayarak, seçime katılma hakkını elde etmekle sağladığı tüm imkânları demokrasi güçlerinin hizmetine sunmuştur.

Bunun somutu — TİP'in olumsuz tavrı nedeniyle bundan sonra artık — CHP'nin solunda yer alan siyasi çizgi ve akımların temsilcilerinin seçim yapılan bütün illerde seçime giren **TSİP'in listelerinde bağımsız aday** olmalarıdır. Nitekim bazı siyasi çizgilerle kimi bağımsız sosyalist, ya da demokrat kişiler bu yolda olumlu bir tutum içine girmişlerdir. Bunun nedeni onların TSİP ideolojisine ve siyasetine angaje olmaları değil, TSİP'in **birlik siyasetinin doğruluğunu** görmeleri ve seçim işbirliğinin hayata geçirilmesi yolunda **TSİP'in ileri sürdüğü somut ve pratik önerilerin** mutlaka değerlendirilmesi gereğini kavramış olmalarıdır.

Ne ki hâlâ bunu kavramayanlar var. Böyleleri, parti olarak seçime katılma hakkını elde eden ve ilkeli birlik siyaseti izleyen TSİP'in demokrasi güçlerine sunduğu imkânları görmezlikten gelerek, «bağımsız adaylar» la iş görmeyi tercih etmektedirler. Bunlardan kimileri bağımsız aday gösterme ve kitleleri bu adayları desteklemeye çağırma yoluyla sözde «birliğe» hizmet ettiklerini, kimileri de bağımsız adaylarla «işçi sınıfının bağımsız siyaseti»ni hayata geçireceklerini sanmaktadırlar.

Böylece, gerçekte, işçi sınıfının bağımsız siyasetinin somutlanmasına da, birlik yolunda somut adımlar atılmasına da hizmet etmeyen, tıpkı TİP'inki gibi olumsuz bir başka tavır ortaya çıkmaktadır.

Bağımsız aday göstermekle işçi sınıfının bağımsız siyasetinin somut olarak «temsil» edilemiyeceği açıktır. İşçi sınıfının bağımsız siyaseti partide somutlanır. Siyasi iktidar mücadelesi partiyle verilir. Bağımsız aday göstermekle işçi sınıfının bağımsız siyasetinin temsil edilebileceğini öne sürmek, bağımsız siyaseti fiilen **temsili** bir düzeye indirgemektir. Parti öncülüğünde örgütlü mücadeleyi inkâr, onun yerine örgütsüzlüğü, dağınıklığı, dernekçiliği, gençlik hareketi anarşisini ikame etme anlamına gelir. Kısacası, siyasi mücadeleyi fiilen reddetmek demektir.

Burda, işçi sınıfı adına seçime girme imkânını kazanmış ve bu imkânı demokrasi güçlerinin hizmetine sunmaya hazır bir parti olarak TSİP'in baştanberi sürdürdüğü siyasi birlik, — yani işçi sınıfının merkezi siyasi otoritesinin oluşturulması — politikasının hayati önemi bir kere daha öne çıkıyor. Ve anti-birlikçi tavırların açmazı seçim vesilesiyle de bir kere daha açıklık kazanıyor: Sınıf mücadelesinde işçi sınıfının baş çekmesine öncülük etme işlevi ne TİP'in kendinden menkul iddialarında açığa çıkan sekter ve grupçu — fiilen pasifist — tutumla yerine getirilebilir, ne de partili mücadeleyi hiçe saymakla, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere iktidar hedefi göstermeyi demokrat nitelikleri ağır basan üç beş bağımsız adayla **temsili düzeye** indirgemekle...

Bağımsız adayların birliğe de hizmet etmeyeceği apaçık ortadadır. Önüne gelen çizginin kendi başına keyfi değerlendirmelerle «üzerinde birleşilmek üzere» aday göstermeye kalkması, seçime giren işçi sınıfı partisini yok sayarak, ayrı baş çekme hevesine kapılmanın ve kitlelere «birlik» hedefi olarak fiilen dağınıklığı, bölünüklüğü göstermenin ta kendisi değil midir? Partili mücadele ve siyasi iktidar hedefi göstermekten yan çizme anlamına gelen bağımsız aday gösterme tercihi ile mi kitlelere güven verilecek, onların birlik özlemleri karşılanmış olacaktır? Tam tersi. Daha bugünden, TİP'in siyasi birlik ve seçim işbirliği konularındaki olumsuz tavrının yanısıra başkalarının bağımsız aday tutkuları da, kitlelerde, «sosyalistlerin birleşemiyecekleri, birlikte davranamıyacakları» kanısının hâlâ daha beslenmesine yaramaktadır. Bunun sonucu, yine, CHP'nin solunda bir oy temerküzü değil, gerçekte sol potansiyele ait seçmen tercihinin bir bölümünün oy vermemeye ya da sosyal demokrasiye oy vermeye savrulması olabilir. Böyle bir tehlike, TSİP'in baştanberi önlemek için giriştiği tüm olumlu çabalara rağmen, başkalarının olumsuz tavırları nedeniyle ne yazık ki mevcuttur!

Bu tehlikeyi önlemek için vakit henüz geç değil. Tehlikeyi önlemenin yolu, hâlen gösterilmiş olan bağımsız adayların adaylıklarını çekerek seçime **TSİP** listelerinden bağımsız olarak katılmalarıdır. Bunun ilkelerini saptamak, birlikte yürütülecek seçim mücadelesinin esaslarını belirlemek ve işbirliğini aktif ve somut bir biçimde hayata geçirmek için kısa zamanda diyaloglara girişilebilir. İyi niyetle ve ciddiyetle sürdürülecek diyaloglardan kısa zamanda olumlu sonuç alınmaması için hiç bir neden yoktur. (Seçime katılacak aday listelerinin Yüksek Seçim Kuruluna verilme tarihi 7 Eylüldür. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi de adaylarını merkez yoklamasıyla tespit edecektir.) Böylece CHP'nin solundaki güçlerin seçim işbirliği büyük ölçüde sağlanabilir ve gerici-faşist partilerin karşısına tüm demokrasi güçlerinin ortak oy bloku ile çıkmak, demokrasi ve halk düşmanlarının hesaplarını bozmak daha da kolaylaşır.

14 Ekim Senato kısmi seçimi, ülkede sınıf mücadelesinin ne denli şiddetlendiği, dolayısıyla gerek siyasi, gerekse demokratik birlik sorunun ne denli âcilleşmiş olduğu da göz önünde tutularak, sol siyasi güçler arasında bir kavga, boy ölçüşme ya da boyunun ölçüsünü alma alanı olmaktan çıkarılmalıdır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bu yolda üzerine düşeni şimdiye kadar lâyıkıyla yerine getirmiştir, bundan böyle de getirecektir.

DÜZELTME

27. sayımızın 11. sayfasında yayınlanan «Cumhuriyet'te Çıkan Bir Haber Üzerine Zorunlu Bir Açıklama» başlıklı yazının son kısmında bir bölümün dizilmesi atlanmıştır. Bu nedenle önemli saydığımız bazı noktalar anlaşılmaz olmuştur. Yazının son kısmı aşağıdaki gibi olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

«3) Soldaki partilerin hepsinden açıklama istenildiği söylendiği halde sadece TSİP'e yönelik bir hedef şaşırtmaya gidilmiştir.

4) En önemlisi Cumhuriyet muhabiri yaymayacağına söz verdiği bir noktayı — isim vermese bile — Cumhuriyet okurunun kolayca anlayabileceği şekilde açıklayarak, gazetecilik mesleğiyle bağdaşmayacak bir olumsuzluk yapmıştır.»

Birlik'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra, gazetemiz BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize ulaşan anket cevaplarını yayınlamaya devam ediyoruz.

ANKET SORULARI

- **Türkiye'de ilerici güçlerin dağınıklığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?**
- **Türkiye solunda yer alan değişik siyasi partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?**
- **Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?**
- **Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?**
- **Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiliğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?**

C. 1 — Türkiye'deki ilerici güçlerin dağınıklarının giderilmesi için soldaki parti liderlerinin bir araya gelerek, müşterek görüşlerde birleşmek, birbirlerini sağa karşı desteklemeleri lâzımdır.

C. 2 — Siyasi parti ve gurupların önemli bir çoğunluğunun işbirliğini engelleyen, şahsi kanaatine göre fikirlere hürmet etmemek ve kendi çıkarlarını memleket ve millet yararından daha üstün tutmak, liderlerin bir araya gelerek görüşlerini, açık ve seçik olarak birbirlerine anlatmamalarıdır.

C. 3 — Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Türkiye İşçi Partisine önerdiği işbirliği çok yerinde ve olumludur. Bence değil bir işçi partisiyle, CHP'sinin solunda olan partilerin dahi işbirliği yapması memleket yararınadır. Faşizmin karşısında bir kale gibi durulur.

C. 4 — Kısmi senato seçimlerinde soldaki partilerin, müşterek hareket etmesi yerinde olur. Sol partilerden bir kaç senatör meclise girmiş olur. Dağınıklık bir yarar asla sağlamaz. Memleketi kurtaranın tek ilacı solun birleşmesi, en az birbirlerini desteklemesi elzemdir.

C. 5 — Soldaki siyasi güçlerle, demokratik kitle örgütlerinin gericiliğe ve faşizme karşı birlik ve beraberlik içerisinde çalışması ve fikir alış verişinde bulunmalıdır. Toplanan fikirler komisyonlarda değerlendirilip, değer kazanan fikirler üzerinde müşterek çalışma yapılmalıdır.

ÇORUM
Bekir KÖSE
Emekli Öğretmen

1 — Türkiye'de ilerici güçlerin dağınıklığının önlenmesinin bana göre baş koşulu, işçi sınıfının politik hareketinin gelişip güçlenmesidir. Diğer olumsuzluklar buna bağlı olarak giderilebilir. İşçi sınıfının politik hareketi sağlıklı bir biçimde gelişip güçlenirse, ilerici güçleri demokrasi saflarına rahatça kanalize edebilir, demokrasi safları böylece güçlenir. İlk adımda Sosyalist Birlik sorunu kendini dayatmaktadır. Bu yönde yapılan her türlü çaba ve girişimi sonuna kadar destekliyoruz.

2 — a) Ülkemizde sınıf çelişkisinin halen tam olarak netleşmiş olmaması, sisli bir ortamda kimin nerede yer alması gerektiğinde çeşitli kuşkuların bulunması, b) Toplumumuzun bilimsel ve tam bir tahlilinin (her sınıf ve tabaka içeren) yapılamayışı, c) İşçi sınıfının politik hareketinin halen ilerici güçleri tek yöne kanalize edecek güce kavuşamamış oluşu, d) Grupçuluk ve şablonculuk, e) Kendini beğenmişlik, f) Küçük burjuva eğilimlerinin ağır basması, g) Karşı devrimci güçlerin çabaları.

3 — Son derece yerinde ve olumlu buluyor, destekliyorum. İlerici geçinen tüm kişilerin ve kuruluşların da bu olumlu çabayı desteklemesi gerektiği kanısındayım.

4 — 1979 Kısmi Senato Seçimlerinde CHP'nin solundaki ilerici partiler en azından iş ve eylem birliği yapmalıdır. Bu kaçınılmaz bir zorunluluktur.

5 — Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiliğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları vardır. Bu olumlu gelişim tüm ilericileri tek yöne kanalize ettiği gibi, sosyal demokrasiyi de daha olumlu bir çizgiye çekebilir, köylülüğü de derleyip toparlayabilir.

Salih KOÇAK
Kırşehir Tüm-D...

«Solda Birlik» konulu sormaca için kutlarım.

Sosyal demokrat düşüncede olduğunu söyleyen CHP'nin kurduğu bugünkü hükümetin başarısızlığı, solda bulunan partilerin birlik içinde seçimlere girmesini, gerektiğinde organik bir birlik oluşturmaları zorunluluğunu somut şekilde tüm ilerici, demokrat ve sosyalistlere göstermiştir. Bir «umut» olarak gösterilen CHP'si, kısa sürede artan tüm ilericilerin oylarını toplamayı başarmıştır. «Umuda» yönelen tüm ilericiler şu anda bir arayış içindedirler. Bunu kimse yadsıyamaz.

Köyde ve kentte oturan tüm yurtsever insanlar, «Birlik olun», canla başla çalışalım demektedirler. Bu somut olguya karşı ilgisiz kalmak, ülke gerçeğinden uzak kalmak demektir. En küçük köyde bile bugün sosyalist kişiye rastlamak olasıdır. Bölünmüşlük, dağınıklık bu bir tek sosyalistin kırsal alanda çalışmasına, üremesine engeldir. Öyleyse, sosyalist ilkelerin doğrultusunda «sosyalist birlik» kesinkes sağlanmalıdır.

Kırsal alandaki benzerliği memur kesiminde de görüyoruz. Sosyalist olmasa bile sosyalizm sempatizanı çok sayıda aydın, birliğin candan isteyicisidir.

İşçi sınıfının öncülüğünde utkuya ulaşmanın tek yolu şu günkü somut koşullarda sağlanan «sosyalist birlik»tir. Böyle birlikten doğan bir «sosyalist partinin» çevresinde kümelenen tüm ilerici kişiler savaşımlarında da güçlü olacaklardır kuşkusuz. Namuslu, dürüst, yurtsever insanların, kavgaları sırasında bir partinin ve çevresinde yığınlaşmış geniş kitleleri görmesi, ayrı bir güvencedir, yeni savaşımcıları yüreklendirir. Bu açıdan da «birlik» zorunludur. 1981 seçimleri öncesinde böyle bir birliğin oluşması tabanın isteğidir. Bu isteğe yürekten katılanlardan biri olduğumuzu sormaca nedeniyle iletmeyi birincil ödev sayıyoruz.

Derin saygılarımla.

Doç. Dr. M. Tahir HATİBOĞLU
ADANA

C — 1) Ceza Yasasının 141. ve 142. maddeleri siyasal örgütlenmeyi kısıtlamış, PARTİ DÜŞÜNCESİ'nin önemi somutluk kazanamamıştır. Parti çatısı altında olmıyan siyasi faaliyetler, disiplinsizlik nedeniyle mevsimlik isimlerle halkın karşısına çıkmış, halktan destek bulamamış, sonuçta da burjuvazinin iktidarlarına kolay lokma olmuşlardır. ÇIKAR YOL, SOLDA KARDEŞLİĞİ İŞLEMEK, CHP' nin solunda tek parti'yi oluşturmaktır.

C — 2) SOLDA SİYASAL İŞBİRLİĞİ'nin engeli BENLİK düşüncesidir. Dünya sosyalist hareketinde SOVYETLERİN yerini inkar etmiyen, mao'cuların dışındaki tüm parti ve gruplar özde birdir. Acı söz ve küfürlere asla başvurmadan kaynaşılmalı, ayrı çatı altında olunsa bile komşuluk ilişkileri gibi dostça davranılmalıdır. KISKANÇLIK ve bunlar gelişirse biz geriye atılırız, ilersinde de sosyalist savaşım geriler düşüncesinin farklı sol siyasi partilerde ve gruplarda hakim olduğunu sanıyorum. Oysa sahibine göre, sosyalist kavga ve sosyalist öz biçim almaz. Farklı biçim, olsa olsa kişilerde olur. İŞBİRLİĞİNİN olmayışı, özde bir olan değişik sol siyasi parti ve grupların çok fazla dağınıklığındandır. Siyasal faaliyet tek çatı altında bile kolay olmazken birçok çatı altında faaliyet gösteren partilerin koordinasyon yapması fiilen olanaksız olmaktadır. ... YANIN TABİATI BUDUR.

C — 3) Kısmi senato seçimlerinden önce, ORGANİK OLARAK SİYASİ BİRLİĞİ olanaksız bulurum. Tek çatı altına sol — kısmen bile olsa — seçimden önce giremeyecektir. Seçimin asıl UNSUR'u SEÇMENDİR. Seçmen kitlesi, hatayı affetmez. Az zamanda önemli işlerin yapılabilmesi, olumsuzluğun da büyük oranda olasılığını artıracaktır. EN İYİSİ DEĞİŞİK YERLERDE anlaşmalı olarak adayların birlikte desteklenmesidir.

C — 5) SİYASAL GÜÇBİRLİĞİ YAPMANIN KOŞULLARININ OLMADIĞI hiçbir şekilde düşünülemez. KOŞULLA UYGUN KOŞUL ayırdedilmelidir. UYGUN KOŞUL'un doğması için tüm siyasi sol partilerin uğraş verdiğini söylemek doğru olmaz sanırım. GÜÇBİRLİĞİ yapılabilir olmakla birlikte tam sonuç alıcı bir güçbirliği yoktur, kısa zamanda da yaratılamıyacaktır. FAKAT SİYASİ PARTİLERİN KARDEŞÇE TUTUMLARINA her zaman ortam vardır. Olabildiğince ortak eylem yaratmak gereklidir. FAŞİZMİN TIRMANIŞI MÜCADELEYİ GÜNCELLEŞTİRMİŞTİR. DAĞINIKLIK VE UYUŞUKLUK, tırmanan faşizme cesaret verecektir. SOL FRAKSİYONLAR BİRBİRİNİ KIRIYOR, YUTTURMACASINA ZEMİN OLUNMAMALI, halkın karşısına solda birlik kardeşlik var intibaıyla çıkmalıyız. SOL SİYASİ PARTİLER ARASINDA ZİYARETLER TERTİP EDİLMELİ, BİRLİKTE TOPLANTI GÜNLERİ OLMALI, ÖNEMLİ KONULARDA BİRLİKTE KONFERANSLAR DÜZENLENMELİ, bu suretle hem kardeşlik sağlanmasına gidilmeli, hem de siyasi özdeki farklılıklar ne derecedir, hem partililere, hem de getirilecek halka tanıtılmalıdır.

Dağınıklık bir gerçekse, birleştirmek de bir iş olacak demektir. Uğraşılmazsa bu iş de sağlanılmıyacaktır. GÜÇBİRLİĞİ dağınıklığı en aza indirmekle olacaktır. Bu yolda mücadelenin içinde güçbirliğinin vereceği faydanın bir haylisi olacaktır. Yanıtlarım, az ve eksik olabilir, dağarcığımdakiler bu kadarına elveriyor. SAMİMİYET'imiz en doğruyu anlamamıza ulaştıracaktır. SOSYALİST YARINLAR DİLEĞİYLE, anketin yararlı sonuca götürmesini diliyoruz.

Av. Yılmaz KÜÇÜK
TİP Üyesi
GÜLNAR

"İlerleme" nin Sendikal Anlayışına Birkaç Örnek ve Hürcam-İş Olayı

İlerlemenin ibretle izlenen grupçuluğuna ve makyevelizmine sendikal mücadelede her gün yenileri ekleniyor. Bunun son örneği Hürcam-İş Sendikasında giriştikleri saldırıyla bir kez daha somutlanmaktadır.

İlerlemenin hareket temeli ne pahasına olursa olsun sendikalarda «etkinlik» kurmaktır. Bunun için akla hayale gelmedik her türlü yönteme başvururlar.

İlerlemenin Hür Cam-İş Sendikasında giriştiği manevralara geçmeden önce kısa bir süre içinde ilerlemeciliğin iki sendikada yaptıklarına değinmekte yarar vardır. Bunlardan birincisi Petkim-İş Sendikasının SODA işçilerinin mücadelesini nasıl yokettikleridir. Petkim-Iş Genel kurulundan önce soda işçilerinin mücadelesine ilgisiz bir tavır takınan ilerlemeciler genel kuruldan sonra yönetime ilerlemecilerin gelmesiyle soda işçilerine «olağanüstü» bir yakınlık göstermeye başlamışlardır. «Haydi Soda işçileriyle dayanışma» «belgileriyle» ortaya çıkanlar hemen soda işçilerinin mücadelesini kendilerine mal etmeye çalışmışlardı. Fakat soda mücadelesi ilerlemecilerin «sınıf uzlaşmacı» tavırlarıyla çökeltildi. Bir kaç CHP'li «saylavla» elele, soda işçilerinin «kaderi» çizildi! Petkim-İş yönetimi Şişe-Cam tekeliyle bir protokol imzaladı. Oysa bu protokol bir teslimiyet belgesinden başka bir şey değildi. Protokolda teknik elemanların işten atılmaları onaylanırken, fabrikaya yerleştirilmiş 300'e yakın faşistin hiç birine dokunulmuyor, bu da yetmiyormuş gibi işe başlıyan işçiler işverenler tarafından hazırlanan listelerle «uygun» şekilde faşistlerin arasına yerleştiriliyordu. Sonuç olarak, 18 ay mücadele veren soda işçileri faşist baskılar karşısında istifa ediyorlardı. İşçiler istifa ederken Petkim-İş'in Başkanı Karadayı «soda fabrikasında üretimin arttığını», «çalışma barışının sağlandığını» övünçle bildiriyordu. Bu yetmiyormuş gibi Karadayı gazetelere verdiği demeçte «DISK'in olağanüstü kongreye götürülmesini» istiyordu.

İkinci olay ilerlemecilerin gericileri destekliyerek Oleyis'de korsan bir kongre yapmaları olmuştur. İlerici delegelerin ihraç edildiği ve Oleyis'in temel direğini oluşturan Marmara şubesinin katılmadığı bir genel kurulla Nusret Aydın başkanlığında Oleyis'in bölünme pahasına tam ilerlemenin istediği biçimde bir yönetim işbaşına geliyordu.

Yukarıda özetle verdiğimiz iki olay son birkaç ay içinde ilerlemenin sendikal harekete verdiği zararı örneklemektedir.

İlerleme bu kez de DISK'e bağlı Hür Cam-İş Sendikasında bölücülük görevini yerine getirmeye çalışıyor. Bu oyunda yer alanlar: Hür Cam-Iş içindeki ilerlemeciler, Türk-İş'e bağlı Kristal-Iş Sendikası ve Maden-İş Sendikası.

Hür Cam-Iş Sendikası cam işkolunda birliğin sağlanması için, yapılan genel kurul sonucunda Kristal-İş yönetimine gelenlere yazılı ve sözlü olmak üzere çağrıda bulunmuştu. İçlerinde ilerlemecilerin de bulunduğu Kristal-İş yönetimi bu çağrılara hiç bir yanıt vermemişti. Hür Cam İş Sendikası bu arada Şişe Cam tekelinin en büyük işyerinden olan Çayırova düz cam işyerinde programı gereği örgütlenmesini sürdürüyordu. Hürcam-İş Sendikasının bu ilkeli tavrı cam işçileri arasında giderek yaygınlaşıyordu. Çayırova işçileri Kristal-İş yöneticilerini sıkıştırarak va birliğe yanaşırsınız ya da Hürcam-İş'e gideriz diyorlardı. Bu durum Kristal-İş yönetimi ve dolayısıyla ilerlemeciler için hiç hoş gelişmeler değildi. Bunun üzerine Hürcam-Iş Sendikasının Teknik-Cam temsilcileri yeni seçilmiş olan ve CHP'li olduklarını söyleyen Topkapı Şişe Cam temsilcilerini de yanlarına alarak Hür Cam-İş yürütme kuruluna yazılı ve imzalı bir ültimatom veriyorlardı. Ultimatomda Hür Cam-Iş Sendikasını örgütlenme çalışmalarını durdurmasını ve Kristal-Iş Sendikasıyla bir protokol yaparak örgütlenme çalışması yapmıyacağına dair taahhüt vermesi isteniyordu. Eğer Hürcam-Iş Sendikası örgütlenmeye devam ederse Kristal-Iş'in de Hürcam-Iş'in yetkili olduğu yerlerde örgütlenme yapacağı tehdidi savruluyordu. Genel olarak, verilen ültimatomda TURK-IŞ'e bağlı Kristal iş sendikasına arka çıklarak Hürcam-Iş'in ilkeli olarak başlattığı birlik girişimlerini etkisiz kılma amaçlanıyordu.

İleremeci unsurlar fabrikalarda Kristal-İş yönetiminin daha ilerici olduğunu söyleyerek propagandalarını sürdürmüşlerdir. Bununla da yetinmeyen ilerlemeciler ayarttıkları işçileri sendika genel merkezine göndererek yöneticilerin üzerine saldırtmışlar, ayrıca tahrik amacıyla TSİP'e küfrettirilmişlerdir.

Bu arada Kristal Iş Sendikası bir gazete çıkartarak «Hürcam-Iş'e yaptığı birlik çağrısını yinelediğini» söyleyerek hedef şaşırtmaya çalışmıştır. Sözkonusu gazete Maden-İş Matbaasında basılmıştır. Ayrıca Maden-İş Kristal-Iş'e uzman yardımında bulunarak bu sendikaya yardımlarını esirgememiştir. Böylece Hürcam-Iş'de başlatılan ilerleme harekâtının temel nedeni de ortaya çıkmıştır.

İlerlemenin sendikal planda oynadığı oyun, DİSK'i olağanüstü kongreye götürmek ve tekrar eski günlerine kavuşma özleminden kaynaklanmaktadır. Hürcam-Iş'de tezgahlanan oyun da bunun bir parçası olmaktadır. Hedef Hürcam-Iş'in yönetimini ele geçirmektir. Eğer bu sağlanamıyorsa bu kez Hür Cam-Iş Sendikasını bölerek kendilerine daha yakın olan Kristal-Iş Sendikasına kaydırmaktır. Ilerleme aynı oyunu başka sendikalarda da uygulamıştı. Tek Ges-Iş'de kıdıayı kaybedince Yeni Ges-İş'i, Keramik-Iş Sendikasının karşısına Beton-İş gibi sendikalar kurmuştu. Devrimci Sağlık İş karşısına ise Tüm Has-İş.

Ilerleme hiç bir ilke tanımadığından DISK'e bağlı bir sendikayı parçalayıp TURK-IŞ'e bağlı başka bir şendikaya kaydırması her zaman mümkündür. Çünkü ilerleme herhangi bir yönetimde yoksa o sendika yaşamamalıdır. Bunun için işçi sınıfının ileri sendikal örgütlenmesi DISK'de artık İlerleme için önem taşımamaktadır. Artık ilerleme için DISK bir engeldir, bu engelin ne yapılıp ne edilip yıkılması gerekmektedir. Böylece işçi sınıfının ileri sendikal örgütlenmesi enkaz haline getirildikten sonra «sınıf uzlaşmacı» sendikaların güçlenmesi pahasına da olsa kendilerinden başka kimsenin söz söyleyemeyeceği bir sendikal örgüt yaratılacaktır!!

Hür Cam-Iş Sendikasında ilerlemenin başlattığı saldırı ilerlemenin niyetinin ne olduğunu bir kez daha göstermektedir. Ancak, ileri sendikal hareketi savunan güçler Hür Cam-Iş içinde sendika yıkıcılarına karşı birlik oluşturmuşlardır. İlerleme çizgisinin diğer sendikalarda olduğu gibi Hür-Cam-Iş Sendikasında da giriştiği ilkesiz hareket de başarısız kılınacaktır.

İlerleme çizgisi sendikalarda yürüttüğü faaliyetlerini taktik olarak değiştirmeye başlamıştır. Ayrı konfederasyon kurma girişimlerini durdurarak, DISK'in ileri sürdüğü «Tek tip tüzüğün» kabulü konusunda daha ılımlı bir tavır içine girmesi, ilerleme çizgisinin yeni taktiğinin ne olduğunu göstermektedir. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen yeni tip tüzüğü çok evvelden savundukların ortak bildirilerle açıklamışlardı. Ilerleme kendisine zarar verecek acelecilikten vazgeçmiştir ve ayrı bir konfederasyon kurma girişiminin çıkışsızlığını anlamıştır. O halde ne yapılmalıydı?

Bunun yanıtını ilerlemenin son faaliyetlerinde görmek mümkündür: DISK'i ablukaya almak! Bu ise daha «sabırlı» davranmayı gerektirmektedir. İlerleme DİSK içindeki sendikaları kendi yörüngesine çekmeye çalışacak, eğer bunu başaramazsa alternatif sendikalar güçlendirecek tir. Bunun en somut örneklerinden biri Hür Cam-İş'te ilerlemenin giriştiği harekettir. İlerlemecilerin Hürcam-İş'te böyel bir saldırıya Ağustos ayı içinde kalkışmaları yeni taktiklerinin bir sonucudur. Çünkü, Hürcam-Iş'te görünürde «birlik» meselesinden çıkan gümbürtü aslında daha önceleri başlamış bir olaydı. İlerlemenin daha önce beyan ettiği gibi, Ağustos ayına kadar bekleyeceğiz ve kararımızı vereceğiz vurgulaması Hür Cam-İş'te giriştikleri saldırıyla kararlarının ne olduğunu sergilemektedir.

AYDIN TEKSTİL'DE YETKİ MÜCADELESİ DİSK-TEKSTİL'İN ZAFERİ İLE SONUÇLANDI..

Aydın'da kurulu Aydın Tekstil fabrikasında bugüne kadar Türk-İş'e bağlı Sarı Teksif Sendikası örgütlü bulunmaktaydı. Sarı sendikanın işveren yanlı tutumunu uzun zamandır gözleyen Aydın Tekstil işçileri bazı şube yöneticileri ile birlikte topluca Sarı Teksif Sendikasından istifa ederek DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikasına geçmişlerdi. Aydın Tekstil işçileri altı aydan beri fabrikada DİSK Tekstil Sendikasının yetki alması için gerek işverenin gerekse onunla tam bir işbirliği içinde olan Türk-İş'e bağlı sarı Teksif Sendikasının baskısına rağmen mücadele ettiler. Sendika çatısı altında tam bir kenetlenme ile geçen hafta yapılan irade beyanı sonunda toplu sözleşme yetkisinin 102 fark ile DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikasının almasını sağladılar. Aydın Tekstil işçileri önümüzdeki aylarda bu yetkiyi işveren ile ekonomik demokratik mücadelelerinde önemli bir adım olacak iyi bir toplu sözleşme ile noktalamak için var güçleri ile çalışmaktadırlar.

BREZİLYA

Demokrasi Mücadelesi Güçleniyor

Brezilya'da demokrasi için yaygınlaşan kitle hareketleri konusunda New Times Dergisi muhabirinin sorularını cevaplandıran Brezilya KP MK Genel Sekreteri Luis Carlos Prestes'in görüşleri özetle şöyledir:

«Brezilya'da şimdiki durumun temel özelliği halkın yoksulluk koşulları ve demokrasi üzerindeki baskılara karşı protestosunu ifade eden kitle hareketlerinin büyümesidir. Bu durum dün ya da bir önceki gün ortaya çıkmamıştır, şimdiki rejime karşı çıkan güçlerin, halkın diktatörlükten duyduğu hoşnutsuzluğun ilk açık ifadesi olan 1974 parlamento seçimlerinden sonra özel bir ivme kazanan bir süreçte, sağlamlaşmasının bir sonucudur.

Bu gelişmeyi durdurmak üzere yetkililer 1978 parlamento seçimleri için daha elverişli koşullar yaratmak amacıyla önlemler aldılar. Bununla birlikte daha 1977'de diktatörlüğün öğrenci hareketleriyle başa çıkamadığı görülmüştü. Üniversitelerde politik faaliyeti yasaklayan 477 sayılı Yasa'ya meydan okuyan öğrenciler, daha büyük bir militanlık göstererek, halen yasaklanmış olan Ulusal Öğrenci Birliği'ni yeniden örgütlediler. Mayıs 1978'de işçiler geniş çaplı grevlere başladılar. Mücadelenin yeni ve daha üst bir örgütlenmesini oluşturan bu hareket önceki gibi yalnızca ekonomik değil politik bir karakterdedir.

Bu yılın 1 Ocak'ında halkın geniş kesimlerinin artan baskısı, yetkilileri 1968 Anayasal Belgesi (No.5)ni feshetmeye zorladı. Halkın zaten kısıtlanmış haklarını iyice kısan bu yasa açık faşist eğilimleri gösteriyordu.

Hükümetin «olağanüstü hal» ilan ederek ya da keyfi olarak temel anayasal hakları askıya alarak halka saldırıda bulunması halen mümkün olmakla birlikte, bu yasanın lağvedilmesi ile parlamento dokunulmazlığı, garanti edilmiş, parlamentonun çalışmasına hükümetin müdahalesi önlenmiş, yargı yürütmeye daha az bağımlı hale getirilmiştir.

Mart 15'te adaylığı eski başkan Ernesto Geisel tarafından önerilen General Joao Figueiredo hükümeti işbaşına geldiğinde durum buydu. Büyük şehirlerdeki geniş kitleler bu seçime protesto gösterileriyle karşı çıkarken, Sao Paulo metal işçileri güçlü bir grev düzenlediler. Bugün egemen sınıfların hüküm süren koşullarda zorbalığa başvurmanın getireceği risklerin farkında olduğu görülmektedir ve hükümet politik bir çözüm aramaktadır. Ancak bu baskıya tekrar başvurmayacaklarını göstermez. Silahlı kuvvetlere dayanan diktatörlük bunu en az istenen seçenek olduğuna görmektedir çünkü halkın öfkesinin patlamasına yolaçacaktır. Gerçekte, generallerin birbirini izlediği onbeş yıl içerisinde ulusun karşı karşıya olduğu temel sorunların hiçbirisi çözümlenmemiştir. Aksine emekçilerin yoksulluğu artmış, latifundiya sahiplerinin varlıkları büyümüş, pekçok işletme millileşmekten çıkarılmış, ülkenin doğal zenginliklerinin büyük bir kısmı yabancı kapitalistlerin eline gitmiştir. Devlet kararlarında daha fazla söz sahibi olmak isteyen, ücretlilerden büyük burjuvazinin bazı kesimlerine kadar nüfusun geniş tabakalarının hoşnutsuzluğu artmıştır.»

«Diktatörlük Kasım 1978'de bir yenilgi aldı. Doğrudan Senato seçimlerinde muhalefet işbaşındaki partiden 5 milyon fazla oy aldı. Muhalefet ekonomik ve kültürel olarak en fazla gelişmiş 5 güney ve güneybatı eyaletinde kazandı. Ülke endüstrisinin % 60'ından fazlasının yoğunlaştığı Sao Paulo'da muhalefet oyların % 80'ini aldı ve pekçok gerici aday seçilemedi. (Tek yasal muhalefet partisi) Brezilya Demokratik Hareketi'nin ilerici kanadı durumunu güçlendirdi.»

«İşçi sınıfı ve diğer emekçi kesimler iktidar partisi adaylarına karşı oy kullandılar. 1974 parlamento seçimlerinde, 1976 yerel seçimlerinde gösterilen halkın hoşnutsuzluğu bir kere daha sergilendi. Kitleleri harekete geçirme ve muhalefetin programını açıklama açısından gerekli olan radyo ve televizyonu kullanma yasağına rağmen bu kez de aynı şey oldu. Brezilyalıların çoğu gazete okumazlar ve polis gözetiminde ve katılanların resimlerinin çekildiği muhalefet toplantılarına açıkça katılmazlar. Bu nedenle muhalefet adayları kampanyaları ikametlerde, kapı kapı dolaşarak sürdürdüler.»

«Senato ve Temsilciler Meclisi'nde yeni güçler dengesi muhalefet açısından daha iyidir ve Brezilya Demokratik Hareketi'ne hükümet politikasını beğenmeyen iktidar partisi üyeleriyle geniş bir demokratik blok oluşturma fikrini şimdiden vermektedir. Bu, Parlamento kanalıyla politik hayatı demokratikleştirme olanaklarını genişletmektedir.»

«Ancak parlamento faaliyetinden daha da önemli olan yoksulluğa karşı, demokratik özgürlükleri savunmak için savaşan halk yığınlarının büyüyen hareketidir, işçilerin grevlerinin yanısıra, sağlık emekçileri, ilk ve orta öğrenim öğretmenleri ve büro emekçileri. Siyasi mahkumların affı ve siyasi nedenlerle baskıya karşı hareketler önemli rol oynamıştır ve birtakım erteleme ve haksız kısıtlamaların olmasına rağmen, hükümeti Kongre'ye bir af yasası sunmaya zorlamıştır. Kadınların başlattığı bu hareketi Katolik din adamları desteklemiştir. Kilise keyfi tutuklamalara, siyasi mahkumlara işkence ve cinayetlere kesinlikle karşı çıkmakta, hayat pahalılığı ile savaşmak üzere geniş kitlesel toplantılar düzenlemekte ve sömürücülerin şiddeti karşısında köylüleri ve Kızılderilileri korumaktadır. Brezilya Basın Birliği, Brezilya Barolar Birliği ve Ulusal Piskoposlar Konferansı gibi etkili örgütler diktatörlüğe açıkça karşı çıkmaktadırlar. Bununla birlikte, bu güçlerin hareketleri henüz yeterince koordine edilmiş değildir ve kitlelerin politik bilinci düşüktür. Eğer bu olumsuz faktörler ortadan kaldırılmazsa, gericilik, geleceği olmamakla birlikte, saldırıya geçebilir ve demokratikleşme sürecini durdurabilir.»

«Brezilya Komünistleri şu anda demokratik özgürlükler için, sınırsız af için, siyasi partilerin faaliyet özgürlüğü için mücadeleyi yoğunlaştırmayı son derece önemli görmektedirler. Bu, halk yığınlarının sorunları ulus önünde tartışması ve yer almasını, Kurucu Meclis'te temsilcileri yoluyla, ulusun kaderiyle ilgili kararlar almasını sağlamak için gereklidir.

Aynı zamanda, hükümetin enflasyonla savaş bahanesiyle gerçek ücretleri daha düşüren işsizliği artıran ekonomi politikasının tüm yükünü emekçi yığınlara yıkma girişimlerine karşı da mücadele verilmelidir. Politik baskı ve anti-komünist kıyım BKP büyük zararlar vermektedir. Parti'nin faaliyeti yönetiminin 1974-75'te uğradığı kayıptan halen etkilenmektedir.»

«Biz Komünistler BKP'nin yasallaşması için savaşıyoruz, ve birçok parlamenter ve diğer politikacılar aynı görüşte olduklarını açıklamışlardır. Biz aynı zamanda Hükümetin teklif ettiği affın herkesi içine almasını talep ediyoruz. Ancak bu, demokratik ve sendikal özgürlükler yeniden sağlanmadan düşünülemez.

Komünistler ve diğer muhalefet güçleri değişik politik görüşe sahip insanların siyasi partilere birleşmesi özgürlüğü için savaşıyorlar. Bu slogan BKP'nin yasallaşması konusu ile doğrudan ilgilidir. İnanıyoruz ki, bu takdirde tüm ulusun iradesini yansıtan egemen bir Kurucu Meclis toplanabilecektir. Kurucu Meclis'teki güçler oranı ve kuracağı rejime bakılmaksızın, Komünistler toplumu demokratikleştirmeyi amaçlayan tüm adımları destekleyeceklerdir. Şimdiki aşamada, anti-tekel devrim ve sosyalizme giden yolu açacak olan, demokrasi için savaşımızı sürdüreceğiz.»

Latin Amerika'da Halk Güçlerinin Mücadelesi Yükseliyor

Emperyalizm, özellikle ABD emperyalizmi uzun yıllar Latin Amerika'da doymak bilmez bir açgözlülükle talan ve soygun sürdürmüştür. Ülkelerin yalnızca ekonomik değil, politik durumlarında da etkilerini gösteren çokuluslu tekeller, Latin Amerika'nın zenginliklerine arsızca saldırırken, varlıkları ve çıkarlarını engelleyebilecek «tehlike»leri ortadan kaldırmak üzere en kanlı tertiplerden geri kalmamışlardır. Çokuluslu tekeller, İMF, Dünya Bankası, CİA, Pentagon ağı ile yerli işbirlikçileri ile ABD emperyalizmi Latin Amerika ülkelerinin üzerine bir kâbus gibi çökmüştür.

Açlık, işsizlik, cehalet Latin Amerika'yı kasıp kavururken, 1977 istatistiklerine göre 570 milyon hektarlık tarımsal alanın 91 milyon hektarı ekilip dikilmekte ve bunun yüzde 85'i büyük toprak sahiplerinin, yüzde 8'inden az bir bölümünün elinde bulunmaktadır. Öte yandan 100 milyon Latin Amerikalı açtır. 15 milyonu çocuk, 36 milyon Latin Amerikalı için açlık bugün hayati bir tehlikedir. Okul çağında oniki milyondan fazla çocuk ilk öğrenim bile görememektedir. İşsizlik ortalama olarak yüzde 36'yı aşmıştır, 15 milyondan fazla insan işsizdir.

Öte yandan emperyalistlerin kârları giderek artmaktadır. Örnek olarak, 1966-73 döneminde Arjantin'e 76.6 milyon dolarlık doğrudan yabancı yatırım yapılmıştır ve bu yatırımlar sonucu yine aynı sürede 3.159 milyon dolar ülke dışına, emperyalistlere gitmiştir. Latin Amerika emperyalistler için bulunmaz bir pazar, bir hammadde yatağıdır. Ve çıkarlarını korumak üzere emperyalizm doğrudan ve dolaylı her türlü saldırıya başvurmaktadır.

Ne var ki, Latin Amerika bugün emperyalistlerin eskisi gibi rahatlıkla at oynattıkları Latin Amerika değildir. Bu ülkelerde halk güçlerinin emperyalizmin kuklası diktatörlüklere, gerici yönetimlere karşı verdiği mücadele hergün daha yükselirken, bölgede nüfuzu günden güne kırılan ABD emperyalizmi daha «dikkatli» bir politika izlemek gereğini duymaktadır. Artık zorbalığın kendisi ve kuklaları için kaçınılmaz sonu hızlandıracağını açık seçik gören ABD emperyalizmi bölgede dolaylı saldırılarını artırırken, diğer yandan «insancıl», «şirin» görünme çabaları içerisindedir. Nikaragua'da halk güçlerinin zaferi ile bozulan hesaplar sonucu bu açıkça görülmüştür.

Latin Amerika'da halk güçlerinin yükselen kararlı mücadelesi, emperyalizmin çemberini kıracaktır.

Atletizmde «Doğu'nun Batı'ya Kaptırdığı Üstünlük» Masalı

4x100 metre bayrak yarışmasını kendi dünya rekorunu egale ederek kazanan Demokratik Alman Cumhuriyeti takımı.

İtalya'nın Torino şehrinde yapılan Avrupa Atletizm Kupası'ndan sonra boyalı basında bazı «değerlendirmeler» çıktı. Aynıyetlerinden «batı» kaynaklı olduğu besbelli olan bu değerlendirmelerde — zaten bizim basın değerlendirme yapabilecek ölçüde atletizmden haberdar değildir — «bu yarışmaların, **doğu'nun** atletizmdeki üstünlüğünü **batı'ya** kaptırdığını kanıtladığı» vurgulandı.

Acaba gerçekten böyle mi oluyor?

Hemen anlaşılacağı gibi «batı» kaynaklı değerlendirmede «batı»dan kastedilen kapitalist Avrupa, «doğu» dan kastedilen de Avrupa'nın sosyalist ülkeleridir. «Batı»lı kaynak, sosyalist ülkelerin atletizmdeki üstünlüklerini, Avrupa'nın gelişkin kapitalist ülkelerine kaptırdıklarını ileri sürmektedir.

Avrupa Kupası'nın diğer geleneksel büyük şampiyonalardan bir ayrımı vardır. Şampiyona, sekiz ülkenin, her dalda katıldığı birer atletle, sadece final yarışmaları şeklinde yapılmaktadır. Yani finallere, en iyi atletler değil, en iyi sekiz ülke takımı katılmaktadır. Oysa geleneksel yarışmalar, tüm ülkelerin topluca katılmalarıyla yapılır. Bir ülkenin her branşta üç atletle yarışma hakkı vardır. Ve elemeler sonucu finale yükselen **en iyi** atlet finalde yarışır. Böylece ülkelerin takım olarak gerçek niteliklerinin ve yerlerinin belirlenmesi mümkün olur.

Buna karşılık sekiz ülkenin birer atletle doğrudan finalde yarıştığı yarışmalarda «yıldız» atletlere sahip olan ülkelerin daha şanslı olacağı açıktır. Örneğin, sosyalist ülkelerde atletizm çok yaygın bir şekilde yapıldığından belirli bir dereceyi tutturan çok sayıda atlet olduğu halde kapitalist ülkelerde bu derecenin üstündeki atlet sayısı (ABD hariç) çok düşüktür. Ama atletizm aynı zamanda yetenek meselesi olduğu için de bu düşük sayıda atlet içinden çok iyi dereceler yapabilen yıldız sporcular çıkabilmektedir. Böyle bir durumun yol açtığı sonuçlardan birisine 1977 Avrupa Kupası'nda rastlanmıştır. Sovyetler Birliği atletizmde F. Almanya'dan üstün olmasına rağmen, o kupada ikinci olan F. Almanya'nın arkasından ancak üçüncü olabilmiştir.

Sözün tam burasında **«doğu'nun batı'ya kaptırdığı üstünlük»** yorumunun irdelenmesine başlayabiliriz. Çünkü bu Kupa'da, Sovyet takımı F. Almanya'yı geçerek Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin arkasından ikinci olmuştur. Yani **«doğu» «batı»ya** bir şey kaptırmamış, aksine 1977'de kaptırılmış olan Kupa ikinciliği — dikkat edilsin, sadece Kupa'dır söz konusu olan — geri alınmıştır.

Şimdi gelelim meselenin esasına. Yazımıza koyduğumuz tablolar, «kaptırılan üstünlük» yorumunun tamamen safsata olduğunu kanıtlamaktadır. Konunun «ilginç» yanı, «batılı» kaynak gerçek dışı olduğu halde bir «üstünlük kaptırma»dan bahsediyorsa, bunu ancak erkekler için söylemiş olabilir. Çünkü kolayca anlaşılacağı gibi, kadınlarda sosyalist ülkeler, kapitalist ülkeleri ezip geçmişlerdir. Söz gelimi şimdiye değin çoğunlukla İngiltere'nin gerisinde kalan Bulgaristan, DAC ve SSCB'nin arkasından üçüncü sıraya yükselmeyi başarmıştır. Kapitalist blok 15 yarışmanın tekinde dahi birincilik alamazken sadece tek bir ikincilikle yetinmek zorunda kalmışlardır. Sovyet ve Demokratik Alman atletler 15 yarışmanın 14'ünde ilk dörde girerek olağanüstü başarı sağlamışlardır. İlk dörde giren toplam 60 yarışmacıdan, 47'si sosyalist ülkelerden, sadece 13'ü kapitalist ülkelerdendir.

Şimdi, kadınlarda sosyalist blok ile kapitalist blok arasında böylesine büyük fark varken, «batılı» atletizm yorumcuları, **«doğu»**nun **«batı»**ya kaptırdığı üstünlüklerden söz ediyorlarsa herhalde bu, kadınlar için olamaz. O zaman bundan tek bir sonuç çıkar. «Batı», yani kapitalizm, bütün cakasına ve uygar cilasına rağmen, kadını insandan saymamaktadır. Varılan bu sonuç bizim katkımız değildir. Kapitalizmin her bulduğunu meta yapmaya çalışan genel işleyişinin doğal ve pek bilinen bir sonucudur.

«Üstünlük kaptırma» yorumunun safsatadan ibaret olduğunu daha pekiştirmek için, «batı»nın insandan saydığı erkeklerde de ne olup bittiğine bakmak gerekir. Kupa finalinde erkeklerde 4 sosyalist ülke ile 4 kapitalist ülke yarışmışlardır. Yani her branşta her iki kamptan eşit sayıda atlet koşmuştur. Sonuçta birinciden sekizinciye kadar verilen puanlara göre; Demokratik Almanya birinci, Sovyetler Birliği ikinci olarak, Montreal'de yapılacak Dünya Kupası finalinde yarışmaya hak kazanmışlardır.

Erkeklerle ilgili tablo incelendiğinde, sosyalist ülkeler toplam puanının 378,5, kapitalist ülkeler toplam puanının ise 341,5 olduğu görülmektedir. Yani kaptırılan bir üstünlük — sadece bu sayılarla bile — yoktur. Ama üstünlüğün nerede olduğunu daha somut görebilmek için başvurulacak başka kıstaslar da vardır. Söz gelimi, ilk dörde sosyalist ülkeler 48 yarışmacı sokarlarken, kapitalist ülkeler sadece 32 atlet sokabilmişlerdir. Yani sosyalist ülkelerinki, kapitalist ülkelerinkinin tamı tamına 1,5 katı! Şimdi sormak gerekmez mi, bu mu kanıtlıyor «kaptırılan üstünlüğü» diye!

Bir başka örnek: Hem DAC, hem SSCB, 20 yarışmadan 17'sinin ilk dördü arasında yer almayı başarmışlardır. Yani, her iki ülkeden sadece üçer atlet, ilk dörde girememiştir. Buna karşılık kapitalist kampın en iyisi F. Almanya, ancak 12 yarışmada ilk dörde girebilmiştir. Buna rağmen Sovyetler Birliği'ni zorlayabilmişse, bu, kazandığı birincilikler — dikkat, yukarıda değindiğimiz «yıldız atlet» meselesi — nedeniyledir.

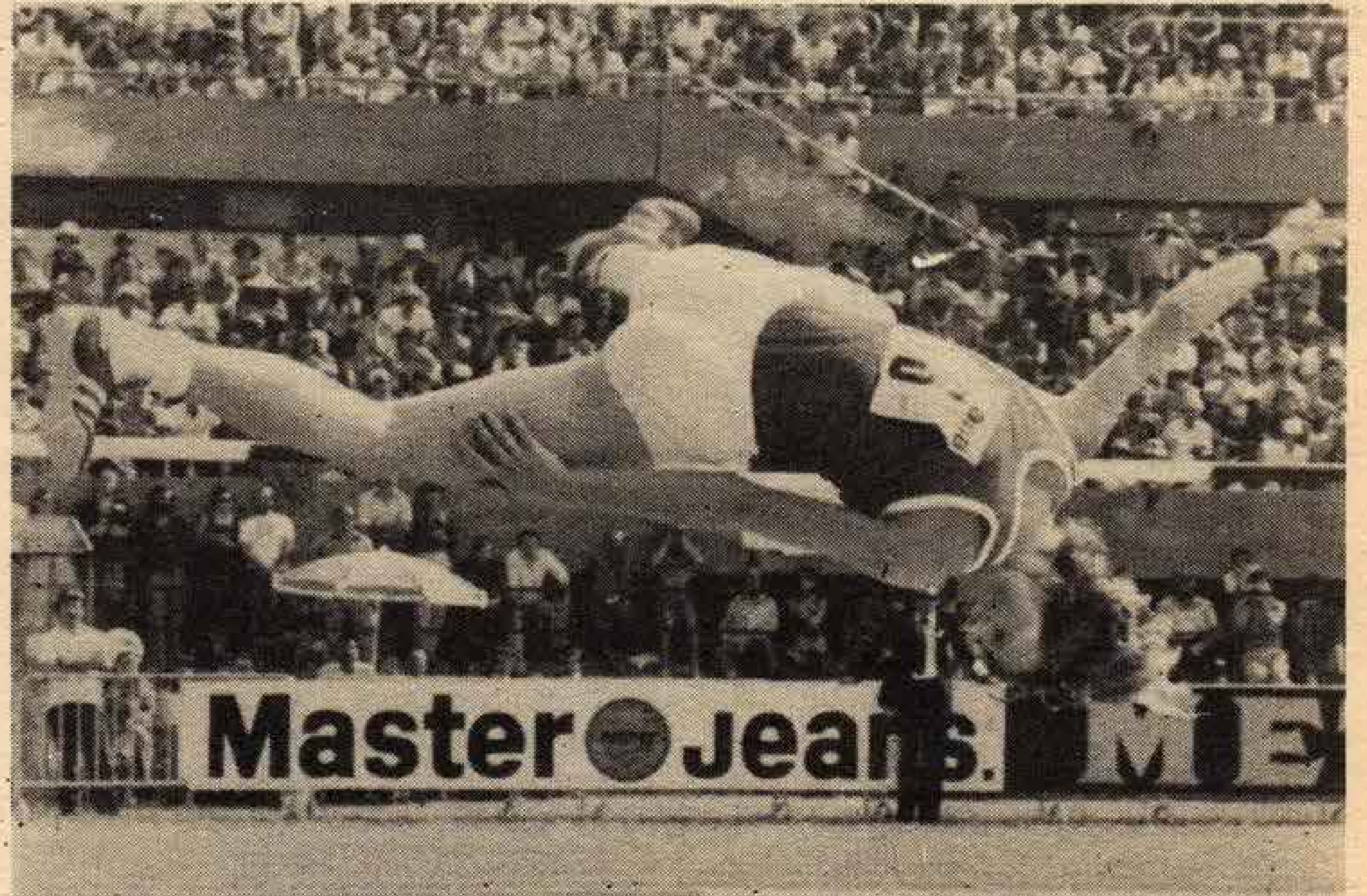
«Batı»lı yorumcular olup bitenleri çarpıtmakta birebirdir. Ama mızrağın da çuvala sığacak yanı yoktur. Hele spor yarışmaları gibi ayan beyan konularda uydurulan masallarla, olsa olsa kendilerini avuturlar.

TABLO 1
Kadınlar arası yarışmaların sonuçları

	1. inci	2. inci	3. üncü	4. üncü	Toplam	toplam puan
D. Almanya	8	3	1	2	14	102
SSCB	4	8	—	2	14	100
Bulgaristan	2	—	5	2	9	76
İngiltere	—	—	3	4	7	62
Romanya	1	2	1	2	6	58
F. Almanya	—	—	3	2	5	58
Polonya	—	1	2	1	4	55
İtalya	—	1	—	—	1	29
Sosyalist ülkeler toplamı	15	14	9	9	47	391
Kapitalist ülkeler toplamı	—	1	6	6	13	149

TABLO 2
Erkekler arası yarışmaların sonuçları

	1. inci	2. inci	3. üncü	4. üncü	Toplam	toplam puan
D. Almanya	7	3	2	5	17	125
SSCB	1	6	8	2	17	114
F. Almanya	5	4	2	1	12	110
Polonya	1	2	4	3	10	90
İngiltere	3	1	3	2	9	82
İtalya	2	2	—	4	8	79
Fransa	1	1	1	—	3	70,5
Yugoslavya	—	1	—	3	4	49,5
Sosyalist ülkeler toplamı	9	12	14	13	48	378,5
Kapitalist ülkeler toplamı	11	8	6	7	32	341,5

Bayanlar yüksek atlamada 1.99 metre ile şampiyon olan Rose Maire Ackermann

DÜZELTME

G.Kaçmaz

PİSKAREVSKOYE VE İKİ KÜÇÜK «TANYA»

27. sayımızda yayınladığımız «Piskarevskoye ve İki Küçük Tanya» başlıklı yazımız, dizgi yanlışlıklarından ötürü karışmış ve anlaşılmaz hale gelmiştir. Söz konusu yazıyı yeniden yayınlamayı gerekli görüyoruz. Düzeltir, okurlarımızdan özür dileriz.

(LENİNGRAD, 26 HAZİRAN 1979)

Piskarevskoye mezarlığının giriş kapısındaki müzede minik bir not defteri var. Tanya'nın anı defteri. 1942 yılında Nazi bombardımanlarından birisinde ölmüş bu yavrucaktan arta kalan tek şey bu defterçik.

Sararmış, buruşmuş, yer yer yırtılmış sayfalar üzerinde sırasıyla şunlar okunuyor:

«...Bu gün büyük annem öldü... Bugün arkadaşım Maria öldü... Bugün ağabeyim öldü... Bugün de sevgili annem öldü. Artık yapayalnız kaldım.»

Piskarevskoye, 1941-1944 faşist - Nazi saldırısı sırasında hayatını yitirmiş BİR MİLYON Leningrad'lının anısına yapılmış. Bu toplu mezarlık dünyada eşi benzeri görülmemiş bir kahramanlık ve fedakârlık destanının anıtı kuşkusuz. 900 gün ve 900 gece Nazi ablukası altında kalmış bu kente sadece açlıktan ve soğuktan ölenlerin sayısı 200 binin üstünde. Ancak, bu kentin 7'den 70'e tüm insanları ne pahasına olursa olsun dayanmışlar. Kurtarmışlar «Leningrad'ı» ve «Sosyalizmi»!

Mezarlık muhteşem bir park görünümünde. Yüzbinlerce insanın toplu halde gömülü olduğu, yemyeşil çimen ve renk renk çiçeklerle bezenmiş mezar kümeleri yanyana, sıra sıra uzanıyor... Burası bir «mezarlık» değil. Burası bir «zafer» alanı! Hoparlörlerden yükselen müzik, abluka sırasında halka büyük moral, güç katan Sovyet bestecisi Şaştakoviç'in ünlü 7. nci Senfonisi.

Piskarevskoye, faşizmin yenilgisinin 30. «zafer» yıldönümünde Leningrad'lı mimarlar, heykeltraşlar, inşaat işçileri tarafından yapılmış ve gereken parayı halk vermiş. Ayrıca, bu toplu anıtın yapımında yüzlerce, binlerce Leningradlı, diğer kentlerden katılan Sovyet yurttaşları ve dış ülkelerden gelen «dostlar» gönüllü olarak çalışmışlar.

Mezarlığın bitiminde, ellerinde defne dallarından örülmüş çelenk tutan bronzdan yapılmış bir kadın, «adsız kahramanlar» adına ZAFER heykeli yükseliyor. Adsız kahramanlara kırmızı karanfiller sunduk biz de.

Yaz kış, hergün ellerinde renk renk çiçek buketleriyle gelen ziyaretçi topluluklarıyla dolup taşıyor bu anıt. Burada insanın yüreği aynı anda iki karşıt duyguyla doluyor.

Sonsuz bir saygı, toprağın altında yatan 1 milyon insana... Ve sonsuz bir nefret, faşizme karşı...

Mezarlığın granit duvarları üzerinde şu sözler kazılmış:

Burada Leningradlılar yatıyor
Yanyana erkek,
kadın ve çocuklar.
Kızıl Ordu askerleri yatıyor
onların yanında.
Hayatlarını verdiler
Savunmak için seni Leningrad,
Ve Devrim'in doğduğu yeri.
Adlarını sana söyleyemiyoruz
Sayıları çok çok fazla.
Granitlerde korunacaklar
sonsuza kadar.
Fakat bu mezar taşlarını dinleyen sizler
hatırlayın:
HİÇBİR ŞEY VE HİÇBİR KİMSE UNUTULMADI.

....

Mezarlıktan çıktık. Dışarıda uçsuz bucaksız yemyeşil bir alan uzanıyor. Tertemiz, bakımlı ve düzenli. Annesiyle birlikte gezintiye çıkmış minik bir kız çocuğuna rastlıyoruz. Özenle giydirilmiş, sarı saçlarının tepesinde beyaz kurdelesi dev bir kelebek gibi duruyor. Minik kız fevkalâde sağlıklı, renkli ve neşeli görünüyor. Bir elinde oyuncak ayı taşıyor. Öbür elinde de kocaman bir dondurma külâhı.

Rehberimizin yardımıyla çocukla konuşmaya çalıştık. Adı «Tanya» imiş. Tanya, Tatyana adının kısaltılmış şekli. Bu ada çok sık rastlanıyor. 4 yaşındaymış. Annesi teknisyen, babası işçi imiş. Bu civarda, yani Leningrad'da oturuyorlarmış. Tanya dondurmasıyla işaret etti. «İşte orada», ileride, önlerinde yemyeşil bahçeler görünen blok apartmanlar uzanıyor. Tanya gündüzleri kreşe gidiyormuş. Bugün tatil günüymüş. Ve kreşte en çok yüzme saatinden hoşlanıyor, havuzdan hiç çıkmak istemiyormuş. Bir de hayvanat bahçesindeki kocaman beyaz ayının «çocuklarına» bayılıyormuş.

«Tanya,» dedik. «Bu yıl sizin yılınız. Yani çocuk yılı. Bizim geldiğimiz ülkede, ayrıca dünyanın tüm ülkelerinde senin yaşında olan milyonlarca kardeşin var. Tüm kardeşler için bir şey diler misin?»

Tanya anladı ve hemen diledi.

«Bütün kardeşler, kardeşlerim çok, çok marojni (dondurma) yesinler. Ve hepsinin birer Mişa'sı (oyuncak ayısı) olsun!»

Dileğine yürekten katılırız minik kız.

Sovyetler Birliğinin «imtiyazlı sınıfı»nın küçük temsilcisi, hoşça kal!

Evet, tanıdığımız dostlar böyle söylüyorlar. «Bizde bir 'imtiyazlı sınıf' vardır, o da çocuklardır,» diyorlar. Doğru!..

Gezdik, gördük. Kentlerin en güzel yerleri çocuklara tahsis edilmiş. En ucuz, fakat en güzel eşyalar çocuklar için. Dondurmalar, pastalar, kurabiyeler ve oyuncaklar... Her şey seferber edilmiş çocukların sağlıklı, mutlu, en iyi şekilde yetişmesi için.

Otele dönerken otobüsümüzün radyosundan Sovyet Çocuk Korosunun söylediği «Çocuk Marşı»nı dinliyoruz.

Her zaman güneş olsun
Her zaman gökyüzü olsun
Her zaman anne olsun
Her zaman ben olayım...

Çilekeş 1940 Kuşağının Ozanı:

ÖMER FARUK TOPRAK

1940'ların sol aydınları «karanlıkta ve yapayalnız» bırakan koşulları çok gerilerde artık. Kendi kuşağı için şöyle diyor Toprak: «Zaman zaman ezildiler, kırıldılar ama, bükülmediler, düşüncelerinden dönmeyi denemediler.» O zulüm ve yalnızlık koşullarında varlığını, direncini yitirmemek, burjuvaziye karşı kazanılmış bir zaferdir aslında. O zaferde, onurlu mücadelede unutulmaz payı olanlardan biriydi Ömer Faruk Toprak.

İkinci Dünya Savaşı yılları, ilerici, demokrat ve sosyalist aydınlar üzerinde ağır baskıların uygulandığı bir dönemdir. Soldaki her türlü düşünce ve örgütlenme birikiminin parçalanmak, yok edilmek istendiği bu dönem boyunca burjuvazi, solcu aydınların soluk almalarına bile olanak vermiyordu. En küçük bir ses susturulmaya çalışılıyor, en küçük kıpırdanış sindiriliyor, boyun eğmiyen aydınlar sürgünlere, zindanlara gönderiliyordu. Solun henüz kendisini koruyabilecek örgütlü yığınsal gücünün yaratılamamış olması, burjuvazinin baskı yöntemlerine, faşist uygulamalara başvurabilmesini büyük ölçüde kolaylaştırıyordu. Dönemin baskılarından, başta Nâzım Hikmet olmak üzere, şair, yazar ve sanatçılar da nasibini alıyordu.

Ömer Faruk Toprak, o günlerin edebiyatının hangi koşullarda biçimlendiğine ilişkin bir değerlendirmesinde, dönemin güçlüklerini şöyle anlatıyor:

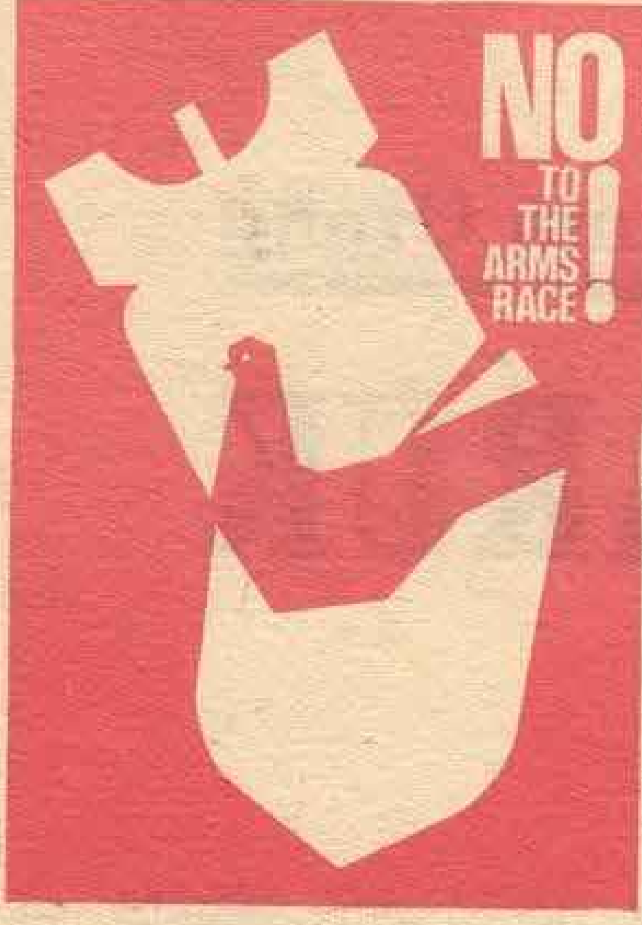
«1940-45 arası, Türk yakın tarihinin en baskılı dönemlerinden birini simgeler. O zaman, toplumcu ozan olmak, gerçekten bir yürek işi idi. Çünkü arkalarında bugünkü gibi geniş bir sol aydın ve işçi kütlesi yoktu. (...) Bugün bazı sol aydınlar bile 1940-45 arasındaki çetin savaşımı anlamakta güçlük çekiyorlar. Biz de anlatmakta güçlük çekiyoruz.»

Gerçekten de şimdi adım başında bir ilericinin, bir sosyalistin öldürüldüğü, faşist saldırganlığın tarihimizdeki en azgın döneminin yaşandığı şu günlerde, sürgün ve zindan baskısına omuz silkip geçilebilir. Ama sorun hiç de o kadar basit değildir. O günlerde sol, siyasi, edebi ve kültürel unsurlarıyla var olma mücadelesi veriyordu. Oysa bugün, gücünü dosta düşmana kabul etiren bir sosyalist birikim ve faşist saldırılar karşısında gerilemeyen, tersine faşist hareketi geriletme çabasında etkili bir devrimci demokratik hareket var. Yani 1940'ların sol aydınları «karanlıkta ve yapayalnız» bırakan koşulları çok gerilerde artık.

Kendi kuşağı için şöyle diyor Toprak: «Zaman zaman ezildiler, kırıldılar ama, bükülmediler, düşüncelerinden dönmeyi denemediler.» O zulüm ve yalnızlık koşullarında varlığını, direncini yitirmemek, burjuvaziye karşı kazanılmış bir zaferdir aslında.

O zaferde, onurlu mücadelede unutulmaz payı olanlardan biriydi Ömer Faruk Toprak. 20 Ağustos günü, 59 yaşında kendisini yitirdiğimiz zaman, eser toplamı ve onurlu hayatıyla, işçi sınıfının mücadele geleneği içinde örnek insanlardan biri olarak saygıyla anılmak, direnç ve alınteriyle kazanılmış bir haktı onun için.

İşçi sınıfı, faşizme karşı demokratik kültür için mücadeleyi gündeminde tuttuğu sürece ona bu hakkı verecektir. Taylan Özgür için söylediği şu mısralarda olduğu gibi tıpkı: «her şafakta kapımı çalar taylan öz gür / avucunda yüreği konuşmadan bakar / sonra uçar gider bir kırlangıç gibi hür»

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜDÜR

«Savaş Asla Tekrarlanmasın!»

1 Eylül Dünya Barış Günü'dür. Kırk yıl önce 1 Eylül 1939'da başlayan 2. Dünya Savaşı ile savaşın tüm vahşetini yaşayan insanlık 1 Eylül'ü yalnızca bir anma günü değildir.

Her 1 Eylül dünyanın dört bir yanında barış güçlerinin ve tüm insanlığın kalıcı bir dünya barışı özlemleri ve taleplerini dile getirirken, aynı zamanda bir öncekinden daha ileri kazanımları noktalar.

Barış ve silahsızlanma günümüz dünyasının en önemli sorunu olma niteliğindedir. Emperyalistlerin savaş kundakçılığı ve silahlanma yarışını alabildiğine körüklediği, yeni tip kitle imha silahlarını, nükleer silahları ve bunların yanısıra, kimyasal ve bakteriyolojik silahları ürettiği günümüzde insanlığın geleceğini tehdit eden tehlike bütün açıklığı ile kendisini göstermektedir. Bundan kırk yıl önce Hiroşima'ya atılan bomba bugün bile çocukların sakat doğmasına yolaçarken, bugün dünyadaki nükleer silah potansiyeli Hiroşima'ya atılan bombanın tahrip gücünün iki milyon katından fazladır.

Silahlanma yarışı yalnızca insanlığın geleceğini tehdit altında bulundurmakla kalmamakta, günümüzde insanların daha iyi yaşama koşullarına kavuşmasını engellemektedir. Dünyanın en geri ülkelerinde yaşayan bir milyar iki yüz milyonu aşkın ınsanın dörtte üçü son derece kötü koşullar altında yaşarken ve milyonlarcası açlıktan ölürken, silahlanma harcamalarında yapılacak yalnızca 8 milyar dolarlık bir kısıtlama dahi bunları açlıktan kurtarmayı mümkün kılabilecektir. Silahlanma yarışından en büyük zararı görenler arasında geri kalmış ülkeler önemli bir yer almaktadır. Bu konuda emperyalizm tarafından silah deposu haline getirilmek istenen bir kısım gelişmekte olan ülkelerin en yakın örneği hiç kuşkusuz Türkiye'dir. Doğan her bin bebekten yüzellisinin bir yaşına gelmeden gıdasızlıktan öldüğü Türkiye'de silahlanma harcamaları yıldan yıla hızla artarken, emekçilerin yaşama ve çalışma koşuları daha da ağırlaşmaktadır.

Silahlanma yarışı gelişmiş kapitalist ülkeler açısından da son derece ağır bir yüktür. 1970-74 döneminde ABD askeri bütçesi yılda 78 milyar dolarlık bir artış göstermiştir. Bu harcama 907,000'den fazla Amerikalının işsiz kalmasını doğurmuştur. 1978'de 107 milyar dolara varan ABD askeri harcamalarının bir karşılığı eğitime harcanabilecek 32 milyon doların çalınması ve 2600 öğretmen eksikliğidir. Bu örnekler çoğaltılabilir. İnsan gücünün, yeraltı zenginliklerinin, enerjinin, bilimsel ve teknolojik kazanımların silahlanma yoluyla üretici ve barışçı olmayan amaçlara harcanması hiç kuşkusuz insanlığın aleyhinedir.

Sosyalist sistemin öncülüğünde dünya barış güçleri silahlanma yarışının alabildiğine körüklendiği, nükleer ve diğer kitle tahrip silahlarının insanlığın geleceği hayati tehlike oluşturduğu ve nihayet insangücü ve tüm maddi kaynakların önemli bir bölümünün insanlığın çıkarı aleyhine askeri amaçlara sarfedildiği günümüzde, genel ve tam bir silahsızlanmaya ulaşma yolunda barış, yumuşama ve silahsızlanma için kararlı bir mücadele vermektedirler. Bu mücadelenin kazanımlarının halklara sağladığı yarar somut olarak görülmektedir. Son yıllarda güçlenen siyasal yumuşamanın etkileri somut olarak yaşanmaktadır. Yine sosyalist sistem ve barış güçlerinin kararlı çabalarının ürünü SALT-2'nin önemi açıktır. İşte bu koşullarda, dünya barış güçleri 1 Eylül Dünya Barış Günü'nü barışın ve barış için mücadelenin anlamını bir kez daha vurgulayarak kutlayacaklardır.

1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla bir çağrı yapan Dünya Barış Konseyi tüm ulusal ve uluslararası örgütleri bu günü en geniş şekilde kutlamaya çağırırken, «Savaş Asla Tekrarlanmasın», «Silahlanma Yarışına Son!», «Nükleer Silahlara ve Nötron Bombasına Hayır» «Silahlanma Bütçelerine Hayır, Barış Bütçelerine Evet» sloganlarının özellikle vurgulanmasını istemiştir. Dünya Barış Konseyi Başkanı Romesh Chandra 2. Dünya Savaşı'nın başlangıcının 40. yılına rastlayan 1 Eylül'ü, bu gün'ü kamuoyuna maletme yolunda değerlendiren tüm örgütlenmelerin işbirliği ile en geniş şekilde kutlanmasını isteyerek özellikle Avrupa ve Kuzey Amerika'da 1 Eylül kutlamalarının Helsinki Nihai Senedi' nin hayata geçirilmesi yolunda katkısı olacağını belirtmiştir.

Birlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL, 1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen, 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: ÇAĞDAŞ OFSET — S.B.T.: 27 Ağustos 1979